

Târîh-i Râşid ve Zeyli

RÂŞİD MEHMED EFENDİ
ÇELEBİZÂDE İSMAİL ÂSİM EFENDİ

-III-

1134-1141
1722-1729

Hazırlayanlar

Abdülkadir Özcan

Yunus Uğur

Baki Çakır

Ahmet Zeki İzgöer

KLASİK

KÜÇÜK ÇELEBİZÂDE İSMAİL ÂSİM EFENDİ

A. HAYATI

İsmail Efendi daha ziyade, II. Mustafa zamanında reisülküttaplık yapmış olan babası Mehmed Efendi'nin (ö. 1118/1706) sıfatına nikbetle Küçük Çelebizâde¹ veya sadece Çelebizâde olarak anılır. Çocuk ve torunlar için genellikle bu ikinci nisbenin kullanılmış olmasından hareketle, Baysun'a göre İsmail Efendi, babasına olan nisbetini belirtirken "Küçük Çelebizâde", aile nisbesi olarak da "Çelebizâde"yi tercih etmiş olmalıdır². Şiirlerinde kullandığı mahlası "Âsım" olup daha çok bu adla tanınmıştır. Müstakimzâde'nin 77 yaşında öldüğü kaydı³ dikkate alınır, İsmail Efendi'nin İstanbul'da muhtemelen 1096 (1685) yılı civarında dünyaya geldiği söylenebilir. Babasının hatırına olsa gerek 1108 (1696-1697) yılında 12 gibi çok küçük sayılabilecek yaşta zamanın Şeyhülislâm Seyyid Fezullah Efendi'den (ö. 1703) icazet aldıysa da⁴ tedaris hayatına ancak 1120 (1708) yılında Ebezâde Abdullah Efendi'nin şeyhülislâmlığı zamanında başlayabildi⁵. Asıl eğitimini de zamanın en değerli alimlerinden bu ara dönemde aldı. Özellikle devrin ünlü şair, musikişinas ve hattatı Abdülbâki Ârif Efendi'den faydalandı. Onun meclislerine devam ederek inşâ kabiliyetini geliştirdi⁶. Hat sanatında kırık ta'lik denilen türde kendisine has bir tavır ortaya koydu. Öyle ki, bu hususta Müstakimzâde, "şikest ta'likde bir tavr-ı hâs peydâ eylemişdir ki, kemâl-i tarâveti Nergisizâde'ye göz açdırmaz, Fasih'e söz söyletmez ve Durmuşzâde şöyle dursun mâ bihi'l-iftihâr-ı cümle-i ehl-i kemâl idi" der⁷. Nitekim bu husus el yazıla-

1 Müellif kendisini "Küçük Çelebizâde denmekle şöhretyâb olan... İsmail Âsım" sözleriyle niteler. *Târih-i Râşid Zeyli* (bundan sonra Metin şeklinde geçecek), s. 1302.

2 "Çelebizâde", *İslâm Ansiklopedisi (İA)*, III, 371.

3 *Tuhfe-i Hattâtîn*, s. 650.

4 Sâlim, s. 485. Rezaizâde, Fezullah Efendi'den mülâzım oluşunu 1100 (1698-1699) senesi olarak verir (s. 47).

5 Tezkire yazarı Mustafa Safâyî onun küçük yaşta mülâzemetinin akranlarının kıskançlığını celbettiğini belirtir (s. 414). Çağdaşı Sâlim 1120 Recebinde (Eylül-Ekim 1708) Şeyhülislâm Paşmakçızâde Ali Efendi zamanında Kenan Paşa Medresesi müderrisi olduğundan söz ederse de (*Tezkire*, s. 485), o tarihte meşihat makamında Ebezâde Abdullah Efendi bulunuyordu (Danişmend, V, 135); Vâsîf, *Tarih*, s. 144.

6 Safâyî, *Tezkire*, s. 414; Sâlim, *Tezkire*, s. 452.

7 *Tuhfe-i Hattâtîn*, s. 651.

rının da bulunduğu *Dîvan*'ının Beyazıt Devlet Kütüphanesi nüshasında (nr. 5644) açıkça görülmektedir. İsmail Âsım Efendi'nin, vefatı münasebetiyle, kendisine babalık yaptığını söylediği ve *veliyinimetim* dediği Defter Emîni Mustafa Efendi'nin de himaye ve lütuflarını gördüğü anlaşılmaktadır⁸.

Müderrikslikleri ve vak'anüvisliği

Müderrikslik hayatının tamamı İstanbul'da geçen İsmail Âsım Efendi, tesbit edilebildiği kadarıyla 1120 (1708)'de önce ibtidâ-i hâric derecesindeki Kenan Paşa Medresesi'ne tayin edildi⁹. 7 Şaban 1125 (Ağustos-Eylül 1713)'te hareket-i hâric derecesindeki Dizdariye Medresesi'ne yükseltildi¹⁰. Dört buçuk yıl kadar bu görevde kalan Âsım Efendi, muhtemelen akrabasından Vezir Tezkireci İbrahim Paşa'nın tavassutuyla 1718'de Demirkapı'daki Ahmed Paşa Medresesi'ne, kısa süre sonra da Mûsıla-i Sahn derecesindeki Ârifiye Medresesi müderriksliğine getirildi¹¹ (Cemaziyelevvel 1131/Nisan-Mayıs 1719). Çok geçmeden Sadrazam Nevşehirli Damad İbrahim Paşa'nın etrafına topladığı ilim ve sanat erbabından biri olan Küçük Çelebizâde'ye 2 Temmuz 1723 (28 Ramazan 1135)'te Râşid Mehmed Efendi'nin yerine vak'anüvislik görevi de verildi¹². Bu arada kendisine 1 Zilkade 1143 (8 Mayıs 1731)'ten itibaren tasarruf etmek üzere Taşköprü kazası arpalığı tevcih edildi¹³. Bu tarihten itibaren devlet ricali ile daha fazla temas halinde olan Çelebizâde Âsım Efendi, yapılan resmî veya özel toplantılara, düğün şenliklerine, Çırağan eğlencelerine ve helva sohbetlerine katıldı¹⁴; aynı yıl içinde 29 Rebiülahir 1136 (26 Ocak 1724) tarihinde Hekimbaşı Kazasker Ömer Efendi (ö. 1724) tarafından İstanbul'da Molla Gürânî semtinde kurulan Mûsıla-i Sahn derecesindeki medreseye nakledilen¹⁵ Âsım Efendi bu arada onun kızıyla evlendi¹⁶. Çok geçmeden Sahn-ı Seman müderrikslik olan Âsım Efendi, bir süre sonra tedris

8 Metin, s. 1607.

9 Bu münasebetle Osmanzâde Tâib Efendi, "*Müderrikslerde el-hakk Âsım-ı hoş-gû müsellemdir*" senasını yapmıştır (Râmiz, s. 203).

10 *Münşeât*, s. 139; Sadreddinzâde, s. 43.

11 Şeyhî Mehmed Efendi 6 Cumâdelülâ 1129 (18 Nisan 1717) tarihinde hâric derecesindeki Dizdâriyye ma'a-Molla Gürânî'den alındığını belirtir (*Vekayü'l-fudalâ*, IV, s. 509).

12 Metin, s. 1302. Âsım, bir süre sonra, yazdığı tarihten bir cüz takdim edince, Sadrazam İbrahim Paşa'nın huzurunda "*ûd-ı mâverdî, anber-i hâm ve yüzlük bir tesbihle*" taltif edilmiştir (aynı eser, s. 1419).

13 Sadreddinzâde, s. 164; Bekir Kütükoğlu, "Vekayinüvis", *İA*, XIII, 276.

14 Metin, s. 1352, 1478.

15 Metin, s. 1355. Sadreddinzâde, s. 171.

16 Metin, göst. yer. Müstakimzâde, *Tuhfe*, s. 650; Rifat Efendi, *Devhatü'l-meşâyih ma'a-Zeyl*, s. 101; *Âyine-i zurafâ*, s. 46. Vak'anüvis Vâsîf'a göre (*Târih*, s. 144) İsmail Âsım Efendi, eski şeyhülislâmlardan Ebûishak İsmail Efendi'nin kızıyla evlenmiştir. Bu onun ikinci evliliği olmalıysa da, Müstakimzâde'nin ve Baysun'un da ifade ettiği gibi, Ömer Efendi Ebûishak İsmail Efendi'nin (ö. 1725) damadıdır. Bu durumda Âsım'ın kanyinpederi ile bacanak olması söz konusudur ki, bu ihtimalden uzaktır. Bu mesele Müstakimzâde'nin diğer eseri *Devhatü'l-meşâyih*'ta olduğu gibi (s. 101) daha sonraki tarihçiler tarafından karıştırılmış olmalıdır (Cemâleddin, s. 46).

mertebelerinin en üstünü olan Süleymaniye müderrisliğine getirildi¹⁷. Sultan I. Mahmud'un cülûsundan bir yıl kadar sonra da vak'anüvislikten alındı (1143/1731).

Kadılıkları

Kazâ görevine Şaban ayı başından başlamak üzere Rebülevvel 1145 (Eylül 1732)'te Kudüs payesi ile Yenişehir-i Fener kadılığında¹⁸ başlayan İsmail Âsım Efendi¹⁹ 15 ay bu makamda kaldı. İstanbul'a döndükten sonra uzun bir mazuliyet dönemi geçirdi; 14 Muharrem 1148 (6 Haziran 1735) tarihinde kendisine Ornos arpalığı verildi²⁰. Daha sonra birer yıllığına Mekke payesiyle Bursa (1152/1738-9) ve ardından fiilen Medine (1157/1744) kadılıklarında bulundu. Bu sırada hac farızasını eda etti. 2 Zilkade 1161 (24 Ekim 1748) tarihinde İstanbul kadılığına getirilen Küçük Çelebizâde²¹, 3 Ekim 1749'a kadar bu görevde kaldı. Bu defa altı seneden fazla mazuliyet hayatı yaşadı. Bu süre zarfında kendisine arpalık olarak Kuşadası, ardından da Keşan kazâları verildi.

Anadolu Kazaskerliği, Şeyhülislâmlığı ve Vefatı:

Ekim 1755'te kendisine Anadolu kazaskerliği payesi²² tevcih edildiyse de, Râgıb Mehmed Paşa'nın sadareti döneminde ikbali parlayan İsmail Âsım Efendi onun tarafından fiilen Anadolu kazaskerliğine getirildi (Şaban 1170/Nisan 1757); çok geçmeden de uhdesine Rumeli kazaskerliği payesi tevcih edildi²³. 5 Zilkade 1172 (30 Haziran 1759) tarihinde Salih Efendi'nin yerine şeyhülislâmlığa tayin edilen²⁴ İsmail Âsım Efendi'nin bu görevi hakkında, başta Sadrazam Râgıb Paşa olmak üzere dönemin birçok şairi tarafından tarih düşürülmüştür²⁵. Râgıb Paşa'nın düşürdüğü tarih,

*"Binde bir ancak düşer bu resme târîh-i latîf
Câh-ı Fetvâ olsun İsmâ'il Efendi'ye sa'îd"* dir.

Halil Resa Efendi'nin söylediği tarih,

"Oldu İsmail Efendi izz ile müftî'l-enâm" dır.

17 Sâlim, s. 485; Râmiz, s. 203. Şeyhî, 1142 Cumâdelûlâsında (Aralık 1729) mûsıla-i Süleymaniye itibariyle Murad Paşa-yı Cedîd Medresesi müderrisliğinden hâmis-i Süleymâniyye itibariyle Gevherhan Sultan Medresesi müderrisi olduğunu belirtir (*V. Fudalâ*, IV, 665).

18 *Münşeât*, s. 181; Sadreddinzâde, *Ceride*, s. 280; Subhî, s. 171; Şem'dânizâde, *Mür'i't-tevârih*, I, 32; Vâsîf, s. 144.

19 Bu münasebetle o, "*Yenişehir'e revân oldum, usandım eski şehirden*" der (*Münşeât*, s. 181).

20 Sadreddinzâde, s. 314.

21 İzzî, *Târih*, vr. 186a; Şem'dânizâde, I, 145. Râmiz bu göreve 1163'te getirildiğini yazar (s. 203).

22 *Münşeât*, s. 37 vd.; Vâsîf, s.56. Râmiz, Anadolu kazaskerliğine 1171'de getirildiğini belirtir (s. 204).

23 Râmiz, s. 204; Vâsîf, *Târih*, 144.

24 Vâsîf, *Târih*, s. 129.

25 Çoğu taltif görmek için düşürülen bu tarihleri Âsım Efendi pek beğenmez.

Dönemin ünlü kadın şairi Fitnat Hanım ise,

“*Harf-i menkût ile yazup târîh*
İki mısra’ kılîk-i sihr-âÿîn
Yümn-i devlet ile bi-hamdi’llah
Oldu Âsım Efendi müftî-i dîn”

kıt’asını söylemiştir²⁶. Bir başka tarih de, “*Fâzıl-ı devrân*” ifadesidir.

O sıralarda iyice yaşlanmış olan Âsım Efendi, bir süre sonra halsiz düşmüş, hastalanmış, hatta Sadrazam Râgıb Paşa’nın bir davetine bile icabet edememiş ve 28 Cemaziyelahir 1173 (16 Şubat 1760) cumartesi gecesi tesbih çekerken ölmüştür²⁷. Halk arasında zehirlenmiş olduğu²⁸ yolunda çıkan dedikoduların aslı yoktur. Vefatına çağdaşı Şâir Nevres Efendi, “*Âsım İsmail Efendi kıldı Firdevs’i mekân*”

mısrıyla tarih düşürmüştür. Sekiz ay kadar yani 232 gün²⁹ şeyhülislâmlık makamında kalan Çelebizâde İsmail Âsım Efendi’nin cenaze namazı Nakibüleşraf İdriszâde Emîn Efendi imametiyle³⁰, başta Sadrazam Râgıb Paşa olmak üzere kaptanıderya, nişancı, kazaskerler, nakibüleşrâf, İstanbul kadısı, ocak ağaları, defterdar efendi vs. gibi önemli devlet ricalinin³¹ ve kalabalık bir halk kitlesinin katılımıyla Fatih Camii’nde kılınmıştır. Naaşı Molla Güranî Mahallesi’nde oturduğu konak civarındaki³² kayınpederi Reisületıbba Ömer Efendi’nin Medresesi haziresine defn edilmiştir.

Hayrâtı ve Çocukları

Kayınpederinin yaptırdığı medreseyi mektep, çeşme ve kütüphane ilâvesiyle İsmail Âsım Efendi genişletmiş³³, hatta zamanla burası onun adıyla anılır olmuştur³⁴. Bazıları Vak’anüvis Vâsif tarafından bizzat görülen 1000’lerce kitabından bir kısmını vakfettiği kütüphane 1310

26 Râmiz, göst. yer.

27 Sözü doğru kişilerden naklen Vak’anüvis Hâkim Mehmed Efendi’ye göre; vefatı gecesi ikindiden sonra hazırlanmış fetvaları imzalayan Çelebizâde; “*el-hamdü lillah umûr-ı fetvâmız tamâm, reside-i hüsn-i hitâm oldu*” sözlerini söylemiş, daha sonra akşam ve yatsı namazlarını kılarak mâbeyn odasına girip oturmuş ve tesbihini alıp sesle cehren tevhîd-i şerîf çekerken son nefesini vermiştir (Hâkim, *Târîh*, II, vr. 30a-31a); Vâsif, *Târîh*, I, 144.

28 Şem’dânizâde, II-A, s. 37.

29 Müstakimzâde, bu 232 adedinin *Lâ âsime’l-yevme min emri’llâh* âyet-i kerîmesindeki (Kur’ân, Hüd sûresi, âyet: 43) “lâ âsım” ifadesinin adedine denk düştüğüne işaret eder (*Tuhfe*, s. 651).

30 Müstakimzâde, *Tuhfe*, s. 651. Vâsif, cenaze namazının Ayasofya şeyhi tarafından kıldırıldığını ifade eder (*Târîh*, s. 144).

31 Vâsif, s. 144.

32 Millet Caddesi, Fındıkzâde semtindeki Pîrî Paşa Camii’nin karşısında (Ayvansarâyî, *H. Cevâmi*, s. 58-59) bulunan bu yerin adı bazı kaynaklarda “Yüksekkaldırım” olarak verilir (Rifat Efendi, *Devhatü’l-meşâyih*, s. 101; *Sicill-i Osmânî*, I, 306; *İlmîyye Sâlnâmesi*, s. 533).

33 Şeyhî Mehmed Efendi, mu’allimhane ilâvesinin kayınpederi Ömer Efendi tarafından vasiyet ve tavsiye edildiğini belirtir (*Vekayîü’l-Fudalâ*, IV, s. 559).

34 Rifat Efendi, s. 101.

(1892) İstanbul zelzelesinde harap olduğundan buradaki kitaplar, o dönemde Kütübhâne-i Umûmî adıyla anılan bugünkü Beyazıt Devlet Kütüphanesi'ne nakledilmiştir³⁵. Aynı hazirede Âsım Efendi ailesinin diğer bazı fertlerinin de kabirleri bulunmakta idi³⁶. Mezar taşında, “Şeyhülislâm ve Müftî'l-enâm iken vedâ-yı âlem-i fânî eden merhûm ve mağfûrun-leh Çelebizâde İsmail Âsım Efendi rûhu için el-fâtîha (sene: 1173)” yazılıdır. Âsım Efendi'nin oğlu Mehmed Es'ad Efendi 1189 rebûlâhırında (Haziran 1775) Edirne kadısı olmuş ve orada ölmüştür. Torunu Seyyid Mehmed Zeynelâbidin Efendi ise 1815-1818 yılları arasında şeyhülislâmlık yapmıştır³⁷.

Şairliği

Kaynaklarda her fende mahir, ârif, âlim, zeki, efendi, elsine-i selâsede şâir ve nâzım biri olarak nitelenen Çelebizâde Âsım Efendi, Vak'anüvis Ahmed Vâsıf tarafından inşâda Hârizmî Ebû Bekir (ö. 993), Vassâf (ö. 1328?), Hâce-i Cihân ve Bedüzzaman el-Hemedanî (ö. 1008) ile mukayese edilir; nazımda ise, şiiri “*Seb'a-i Mu'allaka*”nın sekizinci olarak nitelenir³⁸. Râmiz ise inşâda Veysî, Nergisî ve Atâyî ile kıyaslar; Fârisî'de sâhib-i asr, Türkî'de yegâne-i dehr olduğunu söyler³⁹. Şem'dânizâde, “*70 yıldır Çelebizâde'likle meşhûr, ehl-i târîh, te'sîr-i esmâ zâtında bulunduğu için sadr-ı Rumeli olmaksızın şeyhülislâm nasb olundu*” der⁴⁰. Recâizâde Mahmud Ekrem ise şiirlerinin zararsız olduğunu; çağdaşı Nedîm'i taklide çalışmışsa da⁴¹ başarılı olamadığını; ancak hâlâ geçerli güzel nâdirelerinin bulunduğunu ve nazar-ı hikmet ve kudret-i tabîatına delil şiirlerinin varlığını kabul eder; bu arada Ziya Paşa'nın Çelebizâde'yi tenkidini doğru bulmaz⁴².

Çağdaşlarınca ilim, sanat ve ahlak bakımlarından üstün özelliklere sahip ve musikiye meraklı biri olarak nitelenen ve hasımları tarafından dahi üstünlüğü teslim edilen Çelebizâde İsmail Âsım Efendi'nin, küçük yaşlardan itibaren İstanbul'un münevver ve kibar meclislerinde hazır bulunmuş hoşsohbet biri olduğu anlaşılmaktadır. Zamanının çoğunu okumak ve kendini yetiştirmekle geçiren, uzun mazuliyet yıllarında ise tamamen kitaplarına veren İsmail Âsım Efendi'nin, kendisine halef ve rakip olabilecek kişilere dahi iyiliklerde bulunması, iyi huylu ve hayırsever biri olduğuna delalet eder. Şeyhülislâmlığı döneminde hediye kabul etmediği de nakledilir. Zengin biri olmayan, hemen bütün parasını kitaba veren⁴³

35 Vâsıf, *Târih*, s. 145; İsmail Erünsal, *Osmanlı Vakıf Kütüphaneleri*, Ankara 2008, s. 204, 324.

36 Ancak maalesef bu medrese ve civarının bulunduğu yerde bugün bir otel yer almaktadır (Mübahat Kütükoğlu *XX. Asra Erişen İstanbul Medreseleri*, s. 143).

37 Ahmed Cevdet, *Târih*, X, 184; *Sicill-i Osmânî*, I, 266; Danişmend, V, 151-152.

38 Vâsıf, s. 144.

39 *Âdâb-ı zurafâ*, s. 205; Rifat Efendi, *Devhatü'l-meşâyih ma'a-Zeyl*, s. 101.

40 *Mür'i't-tevârih*, II-A, s. 32-33. Krş. *Devhatü'l-meşâyih ma'a-Zeyl*, s. 101.

41 Gerçekten Çelebizâde, “*Âferîn tab'ına teşhîs edemem eş'ârım; Âsımâ, nazm-ı Nedîmâ ile yek-reng midir*” derken kendini Nedîm'le kıyaslamış ve denk tutmuş gibidir.

42 *Kudemâdan Birkaç Şâir*, s. 47-51.

43 Hâkim, *Târih*, vr. 30b.

- Şem'dânîzâde Fındıklılı Süleyman Efendi Tarihi - Mür'it-tevârih (nşr. Münir Aktepe), İstanbul 1976, I, s. XXIII, 32, 139, 142, 145, aynı eser, İstanbul 1978, II-A, s. 32, 33, 34, 37.
- Şeyhî Mehmed Efendi, *Vekayü'l-fudalâ* (Şakaik-ı Nu'maniye ve Zeyilleri külliyyatı içinde nşr. Abdülkadir Özcan), İstanbul 1989, IV, 509, 665.
- Uzunçarşılı, İsmail Hakkı, *Osmanlı Tarihi*, Ankara 1959, IV/2, s. 486-488.
- Vak'anüvis Subhî Mehmed Efendi, *Subhî Tarihi. Sâmi, Şâkir Tarihleri ile Birlikte* (haz. Mesut Aydın), İstanbul 2007, s.171, 410.
- Walsh, J. R., "Çelebizâde İsmail Âsım Efendi", *Encyclopédie de l'Islam* (Fransızca), Leiden 1954, II, 20.

Prof. Dr. Abdülkadir ÖZCAN

METİN FİHRİSTİ

Besmele [Giriş] 1299

Azl-i kâdî-i İstanbul Birâderzâde Efendi ve nasb-ı Mehmed Sâlim Efendi 1302

Teşrif-i sultânî be-Tersâne-i âmire berây-ı temâşâ-yı vaz'-ı bünyâd-ı kalyon ve bâ'is-i tecdîd-i Divânihâne 1302

Tevcih-i pâye-i mîr-i mîrânî-i Rumeli be-Kethudâ-yı Hazret-i Sadr-ı âli Mehmed Ağa 1303

VEKÂYİ'-İ SENE-İ HAMSE VE SELÂSİN VE Mİ'E VE ELF

Katl-i Ser-bevvâbîn el-Hâc Osman Ağa 1304

Vukû'-ı harik der-Üsküdar 1305

Vefât-ı ser-bostâniyân Ahmed Ağa 1305

Vefât-ı Şeyhülislâm-ı sâbık Mîrzâ Mustafa Efendi 1305

Vürûd-ı haber-i vefât-ı Vezîr Abdi Paşa 1306

Vürûd-ı haber-i vefât-ı Maktûlzâde Vezîr Ali Paşa 1306

Vürûd-ı haber-i vefât-ı Şehsüvârzâde Vezîr Mehmed Paşa 1307

Terfi'-i pâye-i kazâ-i Medîne-i münevvere 1307

Sûret-i hatt-ı hümâyûn-ı kerâmet-makrûn 1308

Tevcih-i kazâ-i Haremeyn-i muhteremeyn 1308

Terfi'-i rütbe-i Dımaşku'ş-Şam 1308

Nefy-i Kevâkîbizâde Mustafa Efendi ve vefât-ı emîn-i Fetvâ Sâcidi Ali Efendi 1308

Teşrif-i hümâyûn berây-ı müşâhede-i Hazîne-i Enderûn 1309

Mütâba'at-ı ehl-i Şirvan ve tevcih-i eyâlet-i merkûme be-Hacı Davud Hân 1310

Teşrif-i hümâyûn-ı şevket-makrûn-ı be-sarây-ı hazret-i sadr-ı âlî 1312

Tevcih-i eyâlet-i Adana be-ağa-yı Türkmen Ali Bey 1312

Tebdil-i sadreyn-i muhteremeyn 1313

Velâdet-i bâ-sa'âdet-i Sultân Numan
عمره الله تعالی 1313

Tebdil-i ba'z-ı manâsıb-ı hâcegân-ı divân 1313

Şehâdet-i kâdî-i İzmir Mustafa Efendi 1313

Teşrif-i hümâyûn be-Sâhil-sarây-ı Âsafi berây-ı temâşâ-yı Çırağan-ı lâlezâr 1314

Vefât-ı Vezîr Mehmed Paşa Kethudâ-yı Vâlide Sultân 1315

Azl-i Ser-çavuşân Ahmed Ağa ve nasb-ı Ebûbekir Ağa 1316

Vefât-ı Vezîr Hasan Paşa muhâfız-ı İnebahtı 1317

Azl-i kâdî-i İstanbul Mehmed Sâlim Efendi ve nasb-ı İshak Efendi 1317

Sudûr-ı fermân-ı hikmet-karîn berây-ı sâhten-i mâhye der-mecmû'-ı cevâmi'-i selâtîn 1317

Vefât-ı Şirvânî Ebûbekir Efendi 1318

Zikr-i dâmen-bûs-ı id-i ramazân 1319

Teşrif-i hümâyûn be-Sarây-ı Âsafi der-esnâ-yı id 1320

Zikr-i alay-ı yevm-i sâlis-i id 1320

Ziyâfet-i Âsafi be-cenâb-ı şehriyâr-ı İskender-nihâd der-temâşâgâh-ı Sa'dâbâd 1321

Zikr-i musahhar-şuden-i kal'a-i Tiflis ve Göri 1322

Tebdil-i manâsıb-ı ba'z-ı hâcegân-ı divân 1324

Nüzûl-ı üç anbarlı ve ziyâfet-i kapudan paşa der-Tersâne-i âmire 1325

İmtiyâz-yâften-i sâhil-serâhâ-i ricâl-i devlet ez-emâkin-i erbâb-ı zimmet 1326

Vefât-ı sadr-ı Anadolu Topyalı Mustafa Efendi ve sadâret-i Yahyazâde Ahmed Efendi 1327

Tevcih-i eyâlet-i Trabzon be-Mîr-i mîrân-ı Kars Mustafa Paşa bâ-vezâret ve me'mûriyet-i vey be-cânib-i Şirvan 1328

Azl-i Ser-bostâniyân Ahmed Ağa ve nasb-ı Sirozlu İbrahim Ağa 1330
Sebeb-i zuhûr-ı sefer-i İrân ve ta'yîn-i sipehsâlârân 1330
Sûret-i fetvâ-yı şerîfe 1332
Sûret-i fetvâ-yı diğeri 1332
Mu'âyede-i adhâ 1333
Vukû'-ı harîk der-sûk-ı Karaman-ı Büzürg 1333
Nakl-i hümâyûn-ı ez-Eyyûb be-sarây-ı Sultân 1334
Velâdet-i Hazret-i Emetullâh Sultân 1334
Azl-i Silahdâr İbrahim Paşa ez-sipehsâlârî ve nasb-ı Ârifî Ahmed Paşa 1334

VEKÂİYİ'İ SENE-İ SİTTE VE SELÂSİN VE Mİ'E VE ELF

Âmeden-i elçi Berhûrdâr Hân ez-cânib-i Şehzâde Tahmasb ve tevkîf-i vey der-Erzurum 1336
Âmeden-i Murtazâ Kulubey ez-cânib-i İ'timâdüddeve-i Şehzâde Tahmasb 1336
Reften-i Ser'asker İbrahim Paşa be-şehr-i Gence ve avdet-i O 1337
Vefât-ı Vezîr Ali Paşa Vâli-i Cidde 1338
Zuhûr-ı harîk der-Fındıklı 1338
Binâ-yı küçük ocak der-Tophâne 1338
Tevcih-i Erzurum be-Vezîr Hacı Mustafa Paşa 1339
Mîr-i mîrân-şuden-i Hüseyin Ağa ve Hasan Ağa ve Boğazlıyanlızâde Mehmed Ağa 1339
Feth-i diyâr-ı Kirmanşâhân 1339
Âmeden-i elçi-i Venedik 1340
Vefât-ı Sekbânbaşı Mustafa Ağa 1341
Tevcih-i kazâ-i Haremeyn-i muhteremeyn 1341
Akd-i meclis-i mevlûd-i şerîf 1341
Katl-i ba'z-ı bugât-ı ümerâ-i mîsr-ı Kahire 1341
Vusûl-i peyâm-ı musahhar-şuden-i eyâlet-i Erdilan 1343
Teşrif-i sultânî be-Sarây-ı Âsafî berây-ı sohbet-i helvâ 1344
Azl-i Şerîf Yahya ve nasb-ı Şerîf Abdullah 1344

Vukû'-ı harîk der-Küçük Mustafa Paşa 1345
Dâmâd-ı pâdişâhî-şuden-i Mehmed Bey ve Ali Bey ve Çerkes Osman Paşazâde Ahmed Paşa bâ-vezâret 1345
Vefât-ı Ağa-yı yeniçeriyân Mehmed Ağa ve silsile-i ağayân-ı Bektâşîyye 1346
Vefât-ı Seyfullah Efendi muhâsib-i evvel 1347
Vefât-ı Vezîr Silahdâr İbrahim Paşa 1347
Tebdîl-i manâsıb-ı ba'z-ı vüzerâ-yı izâm 1348
Tevkîf-i-şuden-i Dâmâd-ı sultânî Vezîr Ali Paşa 1348
Binâ-yı sahrınc der-Tophâne-i âmire 1348
Akd ü tezvîc-i selâtîn-i ismet-âyîn be-Vezîr Mehmed Paşa ve Ali Paşa 1349
Tertîb-i velîme vü ziyâfet 1350
Alay-ı cihâz ve arûs-ı ismet-me'nûs 1351
Vefât-ı Sadr-ı Rum Ömer Efendi Reisü'l-etibbâ 1354
Katl-i Mamalızâde Ömer Paşa 1356
İtâ'at-i tâife-i Abaza ve İslâm-ı ümerâ-yı işân 1356
Vefât-ı sipehsâlâr Vezîr Hasan Paşa vâli-i Bağdad 1358
Tevcih-i eyâlet-i Basra be-Abdurrahman Paşa bâ-vezâret 1358
Vefât-ı Ahmed Paşa muhâfız-ı Mora 1359
İtâ'at-i ahâli-i Selmas ve Kürdkıran ve Karabağ ve Enzel 1359
İhrâk-ı sarây-ı Muhsinzâde Vezîr Abdullah Paşa 1359
Ta'yîn-i ba'z-ı ümerâ-yı deryâ berây-ı ta'mîr-i kal'a-i Azak 1359
Nakl-i hümâyûn-ı sultânî be-sâhil-sarây-ı Âsafî 1360
Zuhûr-ı harîk der-mevâzi'-i müte'addide 1360
Âmeden-i cevâb-ı mektûb-ı Âsafî ez-araf-ı Çar-ı Moskov ve nefy-i Kemal Efendi 1360
Nakl-i hümâyûn-ı sultânî ez-sâhil-Sarây-ı Âsafî be-Sarây-ı Hümâyûn 1361
İtâ'at-i Feridun Hân ve ibkâ-yı livâ-yı Meraga 1361
Feth-i Hoy ve Çors 1361
Azl-i Sadr-ı Anadolu Yahyazâde Ahmed Efendi ve nasb-ı Çivizâde Efendi 1365

Azl-i kâdi-i İstanbul İshak Efendi ve nasb-ı
Sun'ullah Efendi 1365

Takrîr-i ders-i tefsîr der-huzûr-ı Sadr-ı
Âsaf-tedbir 1366

Dâmen-bûs-ı Sultân-ı Cihân der-İd-i Ramazân 1366

Tevcih-i eyâlet-i Trabzon be-Vezîr Receb Paşa ve
ihsân-ı vezâret be-İshak Paşa vâli-i Çıldır 1367

Zikr-i alay-ı rûz-ı çârüm-i id 1367

Ziyâfet-i sadrı'zam be-cenâb-ı Şehinşâh-ı ekrem
der-Sa'dâbâd 1367

Vefât-ı Osman Efendi ve tevcih-i kazâ-i Mekke-i
mükerreme be-Zülâlî Hasan Efendi ve ihsân-ı pâye
bâ-Kâmî Mehmed Efendi 1368

Yasağ-ı isti'mâl-i haşîş ve nefy-i gonçe-nûşân-ı
muhâl-endiş 1368

İtâ'at-i ahâlî-i Somhit 1369

Mükâleme-i murahasân-ı Devlet-i Aliyye bâ-
kethudâ-yı bâb-ı Moskov berây-ı memâlik-i Acem
ve müşâvere-i külliye der-huzûr-ı hümâyûn ve
indifâ'-ı gâile-i sefer-i Moskov ve tahrîr-i ahidnâme
ez-arafeyn 1369

Süret-i ahidnâme-i hümâyûn 1379

Evvelki mâtde 1380

İkinci mâtde 1381

Üçüncü mâtde 1382

Dördüncü mâtde 1382

Beşinci mâtde 1383

Altıncı mâtde 1383

Hâtıme 1383

Tebdil ve ibkâ-yı manâsıb-ı hâcegân 1384

Nakl-i hümâyûn-ı sultân be-sâhil-sarây-ı
Beşiktaş 1384

Vefât-ı Kâdi-i Mısır Osmanzâde Ahmed
Efendi 1385

Tecdid-i minâre-i Câmî'-i şerîf-i Ebî Eyyûbi Ensârî
1386

Me'zûn-şuden-i Devlet Giray Hân be-ikâmet-i der-
zay'a-i hod 1386

Vefât-ı Hazret-i Emetullah Sultân 1387

Tevcih-i Rûznâmçe-i büzürg be-Enişte Ali Efendi 1387

Vefât-ı Kâmî Mehmed Efendi 1387

Nakl-i hümâyûn-ı sultânî be-hadîka-i Karaağaç 1388

Dâmen-bûs-ı pâdişâhî der-id-i adhâ 1388

Ziyâfet-i Âsafî be-Şehinşâh-ı cihân-penâh der-
Sa'dâbâd 1388

Vukû'-ı harîk der-Çârsû-yı Mirâhûr 1389

VEKÂYİ'İ SENE'İ SEB'A VE SELÂSİN VE MÎ'E VE ELF

Salb-i Ermeni-i Acem der-pîşgâh-ı Hân-ı Vezîr 1390

Feth ü teshîr-i diyâr-ı Hemedan 1391

Süret-i hatt-ı hümâyûn-ı belâgat-meshûn 1395

Azl-i Sa'âdet Giray Hân ve nasb-ı Mengli Giray
Hân 1396

Âmeden-i elçi-i Françe ve ihrâc-ı mevâcib 1398

Vürûd-ı ba'z-ı ahbâr-ı ferah-bahşâ ez-cânib-i Vâli-i
Tiflis Vezîr Receb Paşa 1398

Tebdil-i manâsıb-ı ba'z-ı vüzerâ-yı izâm ve mîr-ı
mîrân 1399

Afv ü itlâk-ı Kevâkibizâde Mustafa Efendi 1399

Zikr-i ba'z-ı fütühât der-havâli-i Hemedan 1400

İnşâ-yı bendhâ-yı âb der-Kemerler 1401

Feth ü teshîr-i kal'a-i Revan ve şehr-i Ordubad ve
Nahçıvan 1402

Süret-i hatt-ı hümâyûn 1411

Ziyâfet-i hazret-i Âsafî be-Hân-ı âli-şân 1412

Nâme-i hümâyûn-sitâden elçi-i Françe 1412

Azîmet-i Hân-ı âli-şân be-cânib-i Kırım 1412

Vukû'-ı harîk der-Fındıklı 1412

Tevcih-i eyâlet-i Anadolu be-Silâhdâr-ı şehriyârî
Mehmed Ağa 1413

Feth-i Nihavend ve Ulukerd 1413

Reften-i Köprülüzâde Abdullah Paşa be-şehr-i Tebriz
ve avdet-kerden-i vey be-temâşâ-yı Tasuc 1413

Vefât-ı Feridun Paşa ve tevcih-i ba'z-ı manâsıb-ı
İran 1416

- Hânden-i nazm-ı Mevlûd-ı Nebevî 1416
- Teşrif-i hümâyûn-ı sultânî be-Sarây-ı Âsafî berây-ı sohbet-i helvâ 1417
- Vefât-ı kâdî-i İstanbul Sun'ullah Efendi ve nasb-ı İmâm-ı şehriyârî Abdurrahman Efendi 1417
- Tevcih-i eyâlet-i Habeş ve livâ-i Cidde be-Çavuşbaşı Ebûbekir Ağa bâ-vezâret 1417
- Tevcih-i eyâlet-i Şam ve emâret-i huccâc be-Azmzâde İsmail Paşa 1418
- Katre ez-bahr-ı cûd-ı Âsafî 1418
- Vefât-ı Kevâkibizâde Mustafa Efendi 1420
- Zikr-i inşâ-i sefâin-i mîrî der-Bender-i Süveys 1420
- Azl-i Tezkire-i evvel Habeşizâde Efendi ve Tezkire-i sâni Seyyid Hâşim Efendi ve afv ü ibkâ-yı işân 1421
- Vilâdet-i Hazret-i Nâile Sultân عمرها الله تعالى 1422
- Vefât-ı Topçubaşı İbrahim Ağa 1422
- Zikr-i harik der-kurb-ı Hocapaşa 1422
- Zikr-i ba'z-ı ta'mîrât der-Haremeyn-i muhteremeyn شرفهم الله تعالى 1422
- Vilâdet-i bâ-sa'âdet-i Şehzâde Abdülhamid عمر الله تعالى 1423
- Helâk-i Çar-ı Moskov Petro Alekseviç 1423
- Nakl-i hümâyûn-ı Sultân-ı cihân be-sâhil-sarây-ı Vâlîde Sultân 1424
- Nakl-i hazret-i Âsafî be-sâhil-sarây-ı Emnâbâd 1424
- Teşrif-i hümâyûn-ı pâdişâhî be-sâhil-Sarây-ı Âsafî' der-Beşiktaş 1424
- Tevcih-i livâ-i Kazak be-Mîr Ali Bey 1425
- Tevcih-i eyâlet-i Hemedan be-Kara Mustafa Paşa ve Şehrîzor be-Defterdâr Osman Paşa 1425
- Vefât-ı Vâlî-i Kandiye Vezîr Kapudan İbrahim Paşa 1425
- Tevcih-i livâ-i Dergezin be-Mîr Mahmud-ı Sarâyî 1426
- Zikr-i binâ-i kitâbhâne-i sultânî der-Yeni Câmi' 1426
- Zikr-i ba'z-ı evzâ'-ı küstâhâne-i Bektâşiyân bâ-Ser'asker-i Revan Ahmed Paşa 1426
- Zikr-i binâ-i kârhâne-i kâşî-gerân der-Tekfur Sarâyı 1427
- Zuhûr-ı harik der-Halıcılar Köşkü 1428
- Nakl-i sultânî ez-sâhil-Sarây-ı Âsafî be-Sarây-ı Hümâyûn 1428
- Zuhûr-ı harik-ı der-kurb-ı Gedikpaşa 1428
- Zikr-i ahvâl-i Gerçek Davud ve sebeb-i zuhûr-ı tulumbacıyân 1428
- Zikr-i ihrâc-ı mevâcib be-sipâh 1429
- Süret-i hatt-ı hümâyûn be-sadna'zam 1430
- İhsân-ı vezâret be-Emîrül'hâc Azmzâde İsmail Paşa ve tevcih-i Trablusşam be-birâdereş Süleyman Bey 1430
- Tebdil-i sadreyn-i muhteremeyn ve tevcih-i kazâ-i Bursa be-Mehmed Efendi 1430
- Zikr-i takrîr-i tefsîr der-huzûr-ı Âsaf-ı sâhib-i takrîr 1431
- Zikr-i tebrîk-i îd-i ferah-fâl 1431
- Zikr-i feth-i Zenoz ve şehir-i Merend 1431
- Zikr-i alay-ı yevm-i sâlis-i îd 1432
- Tebdil-i manâsıb-ı ba'z-ı vüzerâ-yı izâm 1433
- Tevcih-i eyâlet-i Kars bâ-mîr-i mîrânî be-Hacı Mustafa Paşazâde Ali Bey 1433
- Ziyâfet-i Âsafî be-cânib-i Şehinşâhî der-Sa'dâbâd 1433
- Teşrif-i sultânî be-temâşâ-yı bendhâ der-Kemerler 1434
- Tevcih-i kazâ-i Edirne ve Şam ve Mısır 1434
- Tebdil-i manâsıb-ı hâcegân-ı divân 1434
- Teşrif-i sultânî be-çiftlik-i Gümrük emîni 1434
- Nakl-i hümâyûn-ı sultânî be-sarây-ı Beşiktaş 1435
- Vukû'-ı harik der-nezd-i Câmi'-i Sultân Selim ve Çukurbostân 1435
- Azl-i Ser-bostâniyân Sirozi İbrahim Ağa 1435
- Vefât-ı Devlet Giray Hân 1436
- Zikr-i ta'mîr-i sûr-ı İstanbul 1436
- Vilâdet-i Hazret-i Nazife Sultân عمرها الله تعالى 1437
- Vukû'-ı harik der-Ermeni Hânı 1437
- Vefât-ı Şeyhülislâm-ı sâbık İsmail Efendi 1438
- Nakl-i sultânî be-Hadika-i Karaağaç 1439

Tebrik-i id-i sa'îd 1439

Akd ü tezvîc-i Ayşe Sultân 1439

Feth ü teshîr-i diyâr-ı Tebriz 1439

Zabt u teshîr-i Sâmîn ve Âstâne 1445

Mürûr-ı leşker-i Tatar be-cânib-i Üsküdar ve ta'yîn-i Kalgay Sultân be-cânib-i Tebriz ve Hemedan ve Nureddin Sultân be-araf-ı Gence ve Şirvan 1445

İsyân ve firâr-ı Cantimur pîşvâ-yı ümerâ-yı Şirin ez-Kırım 1446

Maktûlî-i Mahmud Hân-ı Afgan ve cânîşinî-i Eşref Hân der-İsfahan 1447

VEKÂYİ'İ SENE-İ SEMÂN VE SELÂSİN VE MÎ'E VE ELF

Feth ü teshîr-i Lori ve Gence 1449

Tevcih-i eyâlet-i Mısır be-muhâfaza-i Kandiye Hacı Ali Paşa 1451

Ta'yîn-i seksoncubaşı ağa berây-ı te'dib-i eşkiyâ-yı neferât-ı kal'a-i Azak 1451

İhrâc-ı mevâcib-i tavâif-i askeriyye 1452

Sûret-i hatt-ı hümâyûn-ı nevâziş-makrûn 1452

Me'mûr-şuden-i Hân-ı âli-şân berây-ı def-i fitne-i Cantimur 1453

İhsân-ı vezâret ve eyâlet-i Anadolu be-Vâli-i Halebü's-şehbâ Ali Paşa 1453

Mütekâ'id-şuden-i Köprülüzâde Es'ad Paşa 1453

İskân-ı ahâlî-i ba'z-ı nevâhî-i Revan der-evtân-ı kadîme-i işân 1454

Sudûr-ı fermân-ı berây-ı men'-i seby ü istirkâk-ı etfâl ü nisvân-ı ahâlî-i İran 1454

Tevcih-i Eyâlet-i Rakka be-Ser'asker-i Tebriz Abdullah Paşa ve ihsân-ı Eyâlet-i Van

be-ferzendeş-i Abdurrahman Bey 1455

Zabt u teshîr-i mülk-i Luristan 1455

Binâ-i Darbhâne der-Tebriz ve me'mûr-şuden-i Yeşillizâde defterdâr ve muharrir-i Tebriz be-nezâret-i Darbhâne 1456

Nasb ü irsâl-i Şâh-bender Ömer Ağa be-diyâr-ı Nemçe 1456

Vefât-ı Mu'îd Ahmed Efendi ve tevcih-i kazâ-i Haremeyn-i muhteremeyn 1457

Vefât-ı Kürd Hasan Paşa ve tevcih-i livâ-yı Hanya be-Mehmed Paşa 1457

Me'mûr-şuden-i zu'amâ ve erbâb-ı tîmâr-ı kalem-i Deryâ ve Mensûhât be-muhâfaza-i Tebriz 1457

Tertîb-i nizâm-ı sikke-i hümâyûn 1458

Hânden-i nazm-ı mevlûd-i Nebevî 1458

Vefât-ı Seyyid Ahmed Efendi Hoca-i Numan Paşa 1459

Azl ü nefy-i Kalgay Safa Giray Sultân be-cezîre-i Sakız 1460

Men'-i ruhânân-ı Efrenc ez-geşt ü güzâr der-memâlik-i mahrûsa 1460

Tebdîl-i manâsıb-i ba'z-ı vüzerâ-yı izâm ve mîr-i mîrân 1460

Vefât-ı sadr-ı Anadolu Yahyazâde Efendi 1461

Akd-i sulh der-miyân-ı ahâlî-i Tunus ve Nemçe be-vesâtat-i Tavîl İsmail Ağa 1461

Sûret-i temessük-i musâlaha-i ahâlî-i Tunus bâ-Nemçe 1462

Mâdde-i ülâ 1463

Mâdde-i sâniye 1463

Mâdde-i sâlise 1464

Mâdde-i râbî'a 1464

Mâdde-i hâmise 1464

Mâdde-i sâdise 1464

Mâdde-i sâbi'a 1464

Mâdde-i sâmine 1465

Mâdde-i tâsi'a 1465

Mâdde-i âşire 1465

Mâdde-i hâdiye-aşer 1466

Mâdde-i sâniye-aşer 1466

Mâdde-i sâlise-aşer 1466

Musahhar-şuden-i Meraga ve tevcih-i livâ-i Meraga ve Mekri ve Savukbulak be-Abdülaziz Paşa 1466

İhsân-ı mîr-i mîrânî be-mîrlivâ-i Kazak Ali Bey 1467

Vefât-ı Çivizâde Atâullah Efendi 1467

- Zabt u teshîr-i diyâr-ı Urumi 1468
- İrcâ'-ı Latif Mîrzâ be-cânib-i ser'asker-i Hemedan 1468
- Muhâfaza ve tathîr-i mecârî-i âb-ı Kemerhâ 1469
- İrsâl-i nümüne-i zer ve tanzîm-i ahvâl-i sikke-i hümâyûn der-bilâd-ı İran 1469
- Azl-i Kâdî-i İstanbul İmâm-ı şehriyârî Abdurrahman Efendi ve nasb-ı Kethudâzâde Mehmed Said Efendi 1470
- Musahhar-şuden-i Karadağ ve Erdebil ve tevcîh-i livâ-i Erdebil be-Kethudâ-yı Abdullah Paşa Mehmed Ağa 1470
- Tebdîl-i manâsıb-ı ba'z-ı vüzerâ-yı izâm 1471
- Te'dîb-i ba'z-ı eşkiyâ be-töhmet-i ihrâk-ı Simkeşhâne 1471
- Teşrif-i hümâyûn-ı be-Sarây-ı Âsafî berây-ı sohbet-i helvâ 1473
- Vefât-ı Defterdâr Osman Paşa ve ihsân-ı vezâret be-Kürd İbrahim Paşa ve tevcîh-i Adana be-Ömer Bey bâ-mîr-i mîrânî 1473
- İhrâc-ı mevâcib-i sipâh 1474
- İtâ'at-ı Hân-ı Mugan Safî Kuluhân 1474
- Vukû'-ı harîk der-kurb-ı Sarrachâne 1474
- İbkâ-yı sipehsâlârî-i ser'askerân-ı İran 1474
- Tevcîh-i Eyâlet-i mısır-ı Kahire be-Vâlî-i sâbık Vezîr Mehmed Paşa 1475
- Vefât-ı Seyyid Fâiz Efendi ve tevcîh-i kazâ-i Mısır be-Mîrzâzâde Neylî Efendi 1477
- Âmeden-i Abdülaziz Sultân ez-cânib-i Eşref Hân ve i'âde-i vey be-taraf-ı İsfahan 1478
- Sûret-i fetvâ-yı şerîfe 1482
- Vefât-ı Safâyî Efendi ve tevcîh-i Defterdârî-i Şikk-ı sâni bâ-Nahîfî Efendi 1482
- Vilâdet-i Esmâ Sultân عمر الله تعالى 1483
- Tevcîh-i pây-e Mekke-i mükerreme be-Emîn-i Fetvâ Mehmed Selim Efendi 1483
- İhrâc-ı surre ve irsâl-i evâmîr ü ahkâm berây-ı muhâfaza-i surre-i hümâyûn 1484
- Zikr-i terceme-şuden-i *Târih-i Aynî* ve *Habîbü's-siyer* 1484
- Vefât-ı Şerif Yahya 1485
- Sudûr-ı fermân berây-ı men'-i muhtekîrân-ı hîzem 1486
- Ziyâfet-i nevrûziyye-i ağa-yı yeniçeriyân be-hazret-i sadr-ı âlî 1486
- Nakl-i hümâyûn-ı sultânî be-Sarây-ı Vâlide Sultân der-Eyyûb 1487
- Teşrif-i hümâyûn-ı pâdişâhî be-sâhil-Sarây-ı Âsafî der-Beşiktaş 1487
- İlhâk-ı livâ-i İskenderiye be-muhâfîz-ı Eğriboz Hasan Paşa berây-ı te'dîb-i ahâlî-i Ülgün 1487
- Akd-i sulh der-miyân-ı ahâlî-i Trablus ve Nemçe 1487
- Nakl-i hümâyûn sultân be-sarây-ı pâdişâhî 1488
- İhrâc-ı mevâcib-i sipâh 1488
- Teşrif-i hümâyûn-ı berây-ı temâşâ-yı çerâgân be-hadîka-i enîka-i kapudan paşa 1488
- Te'bîd-i şerâfet bâ-şerîf-i Mekke Şerif Abdullah 1489
- Zikr-i atıyye-i Âsafî bâ-sudûr-ı ulemâ-yı izâm ve mevâlî-i kirâm 1489
- Ziyâret-i Hırka-i Şerîfe ve azl-i kâtib-i çavuşân Mustafa Efendi 1490
- Zuhûr-ı harîk der-Tahte'l-kal'a 1490
- Kırâat-i ders der-huzûr-ı Âsafî 1491
- Azl-i Ser-bostâniyân Vidinli Mustafa Ağa 1491
- Azl-i sadreyn Paşmakçızâde ve Salih Efendi 1491
- Sudûr-ı fermân berây-ı ikâd-ı kanâdil der-şeb-i id 1492
- Zikr-i tebrîk-i id-i ferruh-fâl 1492
- Zuhûr-ı harîk der-kurb-ı Sarây-ı Atîk 1492
- İhsân-ı nigîn-i elmâs be-cânib-i Sadr-ı Âsaf-iltibâs 1493
- Zikr-i alay-ı yevm-i sâlis-i id 1493
- Sudûr-ı fermân berây-ı elbise-i bi-edebânî-i ricâl ü nisvân 1493
- Zikr-i binâ-yı câmi' ve hammâm der-bâğçe-i Bebek ve tesmiye-i vey be-nâm-ı Hümâyûnâbâd 1494
- Ziyâfet-i Âsafî be-cânib-i şehriyâr-ı enâm der-Sa'dâbâd ve zuhûr-ı harîk der-Nahl-bend 1495
- Tebdîl-i manâsıb-ı ba'z-ı vüzerâ-yı izâm ve mîr-i mîrân Şehsüvârzâde Zeynelabidin Bey 1495
- Me'mûr-şuden-i Dervîş Mehmed Ağa berây-ı kat'-ı hudûd-ı cânib-i Şirvan 1495

Silsile-i manâsıb-ı hâcegân-ı Dîvân 1496
Muhârebe-i Abdurrahman Paşa bâ-aşâir-i Şahseven ve Şikâkî ve katl-i müte'ayyinân-ı revâfız-ı Erdebil 1496
Nakl-i hümayûn-ı pâdişâhî be-Sarây-ı Beşiktaş 1498
Müsemmâ-şuden-i kasaba-i Muşkara be-nâm-ı Nevşehir 1498
Ziyâfet-i Âsafî der-sâhil-sarây-ı Neşatâbâd-ı nev-bünyâd 1498
Tamâm-şuden-i hayrât-ı celîle-i Âsafî der-nezd-i Hocapaşa 1499
İrsâl-i cemâ'at-i yeniçeriyân be-muhâfaza-i bender-i Cidde 1500
İhyâ-kerden-i hazret-i Sadrû'l-vüzerâ kasaba-i Hân-ı Hacı Hamza-râ 1500
Katl-i Osman Efendi Defterdâr-ı Kandiye 1501
Me'mûr-şuden-i rûznâmçeci Mustafa Efendi be-câhib-i Tebriz berây-ı mükâleme bâ-murahhas-ı Şehzâde Tahmasb 1501
Gerden-i cem'iyet-i eşkiyâ-yı urbân 1502
Me'mûr-şuden-i Kaplan Giray Hân be-ikâmet der-Bursa 1503
Katl-i Sun'ullah Paşa Vâlî-i İçel 1503
Reften-i Çelebi Mehmed Efendi bâ-Merâmî Ahmed Efendi ve Bekir Ağa be-mısr-ı Kahire 1504
Azl-i Ser-bostâniyân-ı Edirne Ali Ağa ve nasb-ı Karayılânzâde Mehmed Paşa Vâlî-i Tırhala 1504
Tevcih-i kazâ-i Edirne bâ-Râzî Abdülatif Efendi 1505
Akd-i tezvîc-i Hazret-i Safiye Sultân be-Mîrzâ Mehmed Paşa 1505
Nakl-i hümayûn-ı sultânî ez-sarây-ı Beşiktaş be-hadîka-i Karaağaç 1505
Vefât-ı Mühürdâr Hasan Ağa vekil-i mirâhûr-ı kebir-i şehriyârî 1506
Zikr-i mu'âyede-i id-i adhâ 1506
Vefât-ı Emîn-i Fetvâ Mehmed Selim Efendi 1506
Ziyâfet-i Âsafî be-cenâb-ı pâdişâh-ı âlem-penâh der-nûzhet-gâh-ı Sa'dâbâd 1507
Katl-i Molla Abdüssamed-i Kırmî der-kal'a-i Seddülbahr 1508

Sudûr-ı fermân berây-ı men'-i binâ-yı tahte-bend der-bâlâ-yı bâmhâ 1508
Ser'asker-şuden-i Vezîr Ali Paşa der-câhib-i Tebriz be-cây-ı Vezîr Abdullah Paşa 1508
Tevcih-i livâ-i İnebahtı bâ-Şahin Mehmed Ağa 1509

VEKÂYİ'-İ SENE-İ TİS'A VE SELÂSİN VE Mİ'E VE ELF

Nakl-i hümayûn ez-Eyyûb be-Sarây-ı Cedid-i sultânî 1510
Avdet-i Nureddin Sultân ez-Gence bâ-leşker-i Tatar be-câhib-i Kırm 1510
Sudûr-ı fermân berây-ı tertîb-i cezâ-yı levendât ve eşkiyâ der-vilâyet-i Anadolu 1510
İhrâc-ı mevâcib-i tavâif-i askeriyye 1511
Tertîb-i nizâm-ı düdmân-ı bostâniyân-ı Edirne 1511
Vefât-ı sadr-ı Rum Uşşâkizâde ve sadâret-i Feyzullah Efendi 1512
Vukû'-ı harîk-ı cüz'î der-kurb-ı Çukurhammâm 1513
Azl-i voyvoda-i Boğdan Mihâl ve nasb-ı İskerletzâde Tercemân-ı Dîvân-ı Hümayûn 1513
Vürûd-ı peyâm-ı inhizâm-ı Mâni'oğlu ez-câhib-i Vezîr Abdurrahman Paşa Vâlî-i Basra 1513
Azl-i Zağarcıbaşı Mustafa Ağa ve nasb-ı Hacı Ahmed Ağa 1514
Tamâm-şuden-i oda-i teberdârân-ı Sarây-ı Atîk ve teşrif-i hümayûn-ı sultânî 1514
Vefât-ı Köprülüzâde Es'ad Paşa 1515
Me'zûn-şuden-i Safâ Giray Sultân be-ikâmet-i der-zay'a-i hod 1516
Ta'yîn-i narh u kıymet bâ-piyâz-ı lâle-i Rumî 1516
Zuhûr-ı harîk-ı cüz'î der-kurb-ı Câmi'-i Mehmed Paşa 1517
Hânden-i nazm-ı Mevlûd-i Nebevî 1517
Tevcih-i kazâ-i Haremeyn-i muhteremeyn 1517
Tezkire-i sâni şuden-i İbrahim Efendi be-cây-ı merhûm Hâşim Efendi 1518
Vefât-ı Vezîr Receb Paşa ve tevcih-i Revan be-Hüseyn Paşazâde Mustafa Bey bâ-vezâret 1518

Kethudâ-yı Bevvâbân-ı şehriyârî şuden-i Mehmed Paşa ve Ser-bostâniyân-ı Edirne geşten-i ammeş Ahmed Bey 1519

Reften-i Ser'asker-i Gence Hacı Mustafa Paşa be-Şemahı ve avdet-i vey ba'd-ez-tamâm-ı nizâm-ı Şirvan ve şikest-dân-ı vey be-Erâmine-i Sağnak 1519

Teşrif-i hümâyûn-ı pâdişâhî ve cenâb-ı Sadâret-penâhî be-sohbet-i helvâ-yı kapudan paşa ve kethudâ paşa 1521

Vilâdet ve vefât-ı Sabiha Sultân 1522

Tevcih-i Halhâl be-Muhammed Kuluhân bâ-mîr-i mîrânî ve livâ-i Hoy bâ-Süleyman Ağa be-mîr-i mîrânî 1523

Vaz'-ı esâs-ı kasr-ı hümâyûn ve dâire-i ağayân-ı Enderûn der-Hadîka-i Tersâne 1523

Azl-i Kethudâzâde Mehmed Efendi Kâdi-i İslâmbol ve nasb-ı Şeyhzâde Mehmed Efendi 1523

Zikr-i muhârebe-i Ahmed Paşa Vâlî-i Bağdad be-Eşref Hân-ı Afgan 1524

Vefât-ı Hazret-i Nâile Sultân 1529

Teşrif-i hümâyûn-ı pâdişâhî be-sohbet-i helvâ-yı Sadâret-penâhî 1529

Tevcih-i eyâlet-i Anadolu bâ-vezâret be-Çavuşbaşı Hacı Mustafa Ağa 1530

Tevcih-i elviye ve manâsıb bâ-mîr-i mîrânî be-a'yân-ı ağayân 1530

Vefât-ı Vezîr Küçük Osman Paşa ve mîr-i mîrânî-i İsmail Paşazâde İbrahim Bey 1531

Tamâm-şuden-i binâ-i Darbhâne-i âmire der-Sarây-ı Hümâyûn 1531

Vefât-ı Atinalı Osman Efendi ez-kibâr-ı hâcegân-ı Divân 1532

İhsân-ı vezâret be-Vâlî-i Aydın Abdullah Paşa 1532

Ser-çavuşân-ı dergâh-ı âlî-şuden-i İsmail Ağa 1533

Vefât-ı Mustafa Efendi Rûznâmçe-i Büzürg 1533

Sudûr-ı fermân berây-ı binâ-yı kal'a-Novi der-Bosna 1533

İhrâc-ı surre-i hümâyûn 1534

Maktûl-şuden-i vâlî-i Meraga be-dest-i Ferruh Paşa 1534

Zuhûr-ı Şâhkulu Hân ve indifâ'-ı fitne-i ân 1535

Giriftâr-şuden-i korsan Andronaki 1536

Ziyâfet-i Nevruzîyye-i ağa-yı yeniçeriyân be-hazret-i sadr-ı âlî 1537

Tesyîr-i kalyon-ı Karavele be-süy-ı deryâ 1537

Vefât-ı Hazret-i Emetullah Sultân 1538

İhrâc-ı mevâcib-i tavâif-i asker 1538

Maktûlî-i Deli Ömer Paşa be-dest-i ba'z-ı erbâb-ı tuğyân 1538

Tevcih-i Karaman bâ-Silahdâr Mehmed Paşa 1539

Teşrif-i hümâyûn-ı Sultânî berây-ı temâşâ-yı çerâgân bâ-Ferahâbâd 1539

Zamm ü idhâl-i ba'z-ı meşâyih be-tertib-i silsile-i meşâyih-ı cevâmî'-i selâtin 1540

Tevcih-i eyâlet-i Kâhet bâ-Muhammedkulu Hân be-rütbe-i mîr-i mîrânî 1540

Teşrif-i sadr-ı âlî-şân sarây-ı Kethudâ-yı Âsaff-râ berây-ı temâşâ-yı çerâgân 1541

Azl-i sadr-ı Anadolu ve nasb-ı Köseç Şaban Efendi 1541

Takrîr-i tefsîr der-huzûr-ı Sadr-ı Aristo-tedbîr 1542

Zikr-i tebrîk-i îd-i ferruh-fâl 1542

Zikr-i alay-ı îd-i şehir-ârây 1542

Ziyâfet-i Âsaf-ı sâhib-i irşâd be-cânib-i şehriyâr-ı kerem-mu'tâd der-Sa'dâbâd 1543

Tebdil-i manâsıb-ı hâcegân-ı divân 1544

Âgâz-ı binâ-yı kal'a-i vâlâ der-Bababurnu be-himmet-i Kapudan-ı Deryâ Vezîr Mustafa Paşa 1544

Tevcih-i kazâ-i Mısır be-Kütahî Ahmed Efendi 1545

Reften-i Âsaf-ı pâkîze-gevher be-temâşâ-yı bendhâ der-Kemerler 1545

Sudûr-ı fermân berây-ı ihrâc-ı tâife-i Yahûd ez-civâr-ı Yeni Câmi' 1545

Me'mûr-şuden-i kethudâ-yı bevvâbân-ı şehriyârî be-nezd-i sipehsâlâr-ı cânib-i Isfahan 1546

İskân-ı ba'z-ı tâife-i Nogay der-arâzi-i İsmailgeçidi ve Akkirman 1546
Zuhûr-ı san'at-ı tab' u temsil-i kütüb-i edebiyeye ve hikemiyye der-diyâr-ı Rum 1546
Vürûd-ı ba'z-ı ahbâr-ı neşât-engiz ez- taraf-ı sipheşâlâr be-Tebriz 1548
Nakl-i hümâyûn-ı Sultânî be-sâhil-Sarây-ı Âsafî der-Beşiktaş 1549
Ta'mîr-i anbâr-ı glâl ve mahzenhâ der-Süveys ve Cîsr-i Hayta-i Garîk der-Feyum 1550
Terfî-i kazâ-i Nevşehir be-rütbe-i sitte ve tertîb-i müstahfîzân-ı kal'a 1550
Ziyâfet-i kapudan paşa ve cenâb-ı Şehinşâh-ı adl-i'tiyâd der-kasr-ı Süreyyâ-yı nev-bünyâd 1551
Tevcih-i kazâ-i Edirne ve Bursa ve Şam ve Tebriz 1552
Reften-i Ubeydullah Efendi be-kazâ-i Ordu be-cânib-i Hemedan 1552
Katl-i Şâhsüvârzâde Seyyid Osman Paşa muhafîz-ı Bender 1552
Zikr-i mu'âyede-i id-i adhâ 1553
Nakl-i hümâyûn-ı Sultânî ez-sâhil-Sarây-ı Âsafî der-Beşiktaş be-sarây-ı Vâlide Sultân der-Eyyûb 1553

VEKÂYİ'-İ SENE-İ ERBA'İN VE Mİ'E VE ELF

Şikest-yâften-i Şahseven ve ba'z-ı ilât der-havâli-i Erdebil ve deşt-i Mugan 1554
Vefât-ı Kevâkibzâde Veliyyüddin Efendi 1555
Me'zûn-şuden-i ahâlî-i bilâd-ı Anadolu be-izâle-i eşkiyâ-yı levendât 1556
Tebdîl-i vâli-i Rumeli ve Bosna 1556
Sudûr-ı fermân berây-ı nizâm 1556
Mürden-i Çariçe-i Moskov ve âmeden-i nâme ez-cânib-i Çar-ı cedid 1557
İhrâc-ı mevâcib-i asker ve âmeden-i elçi-i Nederlande be-Dîvân-ı Hümâyûn 1558
Vukû'-ı harîk der-nezd-i Bâb-ı Zindân 1558
Nakl-i Âsafî ez-Eyyûb be-sâhil-sarây-ı Emnâbâd 1558

Azl-i Kalgay Adil Giray Sultân ve nasb-ı Selâmet Giray Sultân 1559
Zuhûr-ı harîk-ı cüz'î der-kurb-ı Avretpazarı 1559
Reften-i cenâb-ı pâdişâh-ı âlem-penâh be-temâşâgâh-ı havz-ı Sultân Osman 1559
Vefât-ı imâm-ı sâni-i sultânî ve nasb-ı Pîrîzâde Mehmed Efendi 1559
Bed'-i ta'lim-i hazret-i Kur'an be-cânib-i Şehzâde Nu'mân حفظه الله المنان 1560
Binâ-yı câmi'-i pür-nûr-ı Fatma Sultân عمرها الله تعالى 1561
Nakl-i hümâyûn-ı pâdişâhî be-Sarây-ı Hümâyûn 1562
Hânden-i nazm-ı Mevlûd-ı Nebevî 1563
Tebdîl-i manâsıb-ı ba'z-ı vüzerâ-yı izâm ve mîr-i mîrânân 1563
Ta'mîr-i kal'a-i Top-Karaağaç ve ta'yîn-i muhafîzân be-kal'a-i mezbûre 1563
Vilâdet-i bâ-sa'âdet-i Rebî'a Sultân 1564
În'ikâd-ı sulh be-Eşref Şâh-ı Afgan 1564
Sadri'zam-ı merhûm Dâmâd İbrahim Paşa'nın kendi kalemiyle tahrîr idüp Bağdad Vâlisi Hasan Paşazâde Ahmed Paşa'ya gönderdiği kâimenin sûretidir: 1570
İbkâ-yı vezâret-i sadri'zam-ı esbak Halil Paşa 1575
Tevcih-i kazâ-i Haremeyn-i muhteremeyn bâ-Boluvîzâde Seyyid Mehmed Efendi ve Hocazâde Seyyid Ömer Efendi 1576
Katl-i Ömer Kethudâ-yı çavuşân-ı Mısır ve Seyfi Hazinedâr-ı Çerkes Mehmed Bey 1576
Vefât-ı Tezkire-i evvel Habeşîzâde Efendi 1576
Tertîb-i sohbet-i helvâ-kerden-i Kethudâ-yı Âsafî Mehmed Paşa 1577
Ref-i imdâd-ı seferiyye ez-vilâyet-i Rumeli ve Anadolu 1578
Azl-i Kâdi-i İstanbul Şeyhzâde Efendi ve nasb-ı Emir Efendizâde es-Seyyid Zeynelabidin Efendi 1578
Teşrif-i hümâyûn be-sohbet-i helvâ-yı Sadri'zam ve Kapudan Mustafa Paşa 1578
Teşrif-i hümâyûn-ı bâ-vüzerâ-yı izâm be-Vezîrbâğçesi 1579

- Ta'yîn-i leşker berây-ı te'dib-i tâife-i Abaza ve indifâ'-ı fitne-i tâife-i häife 1579
- İhrâc-ı mevâcib-i sipâh 1581
- Tebdîl-i manâsıb-ı vüzerâ-yı izâm ve mîr-i mîrânân 1581
- Azl-i Sadr-ı Anadolu Şaban Efendi ve nasb-ı Birâderzâde Mustafa Efendi 1581
- Zikr-i maktûl-şuden-i dü-nefer ez-mu'teberât-ı tüccâr-ı İngiltere der-bender-i Cidde be-dest-i erâzil ü evbâş 1582
- Tamâm-şuden-i tahdîd-i cânib-i Gence ve Şirvan ve me'zûn-şuden-i Dervîş Mehmed Ağa be-avdet 1583
- Vefât-ı Köseç Şaban Efendi 1584
- Tevcîh-i Trabzon bâ-Abdurrahman Paşa ve eyâlet-i Van bâ-Benli Mustafa Paşa 1584
- İndifâ'-ı fitne ve ihtilâl-i eşkiyâ-yı İzmir 1585
- Azl-i kâdî-i İzmir Recebzâde Efendi 1586
- Vilâdet-i Hazret-i Şehzâde Seyfeddin عمره الله تعالى 1586
- Vefât-ı Mîrzâ Mehmed Paşa ve tevcîh-i eyâlet-i Kandiye bâ-Vezîr Halil Paşa 1587
- Katl-i Yeni Dünya Hüseyin Ağa 1587
- Ziyâfet-i Nevruzîyye-i ağa-yı yeniçeriyân be-hazret-i sadr-ı âlî 1588
- Vilâdet-i Hazret-i Zübeyde Sultân عمرها الله تعالى 1588
- Azl-i Hân-ı Şirvan Hacı Davud Hân ve nasb-ı Sürhây Hân 1588
- Vefât-ı Reb'â Sultân 1589
- Azl-i ağa-yı silâhdârân Halil Ağa ve nasb-ı Ahmed Ağa 1589
- Zikr-i isyân-ı Adil Giray ve fitne-i Tatar-ı Nogay ve indifâ'-ı fesâd-ı işân be-me'mûriyyet-i Hân-ı âlî-şân 1589
- Âmeden-i ruûs-ı maktû'a-i ba'z-ı ümerâ-i Mısır be-Âstâne-i sa'âdet 1592
- Çerâgân-ı sultânî der-Sarây-ı Hümâyûn ve teşrif-i şehriyârî be-çerâgân-ı Âsafî ve Kapudan Mustafa Paşa ve kethudâ paşa 1592
- Azl-i ağa-yı sipâhiyân Mehmed Bey ve nasb-ı Dervîş Mehmed Ağa 1593
- Takrîr-i ders-i tefsîr der-huzûr-ı Âsaf-ı Aristo-tebdîr 1593
- Tebrik-i id-i sa'id-i Ramazân 1594
- Zikr-i alay-ı yevm-i sâlis 1594
- Nakl-i hümâyûn be-sâhil-sarây-ı Vâlide Sultân 1595
- Ziyâfet-i sadr-ı zam be-cenâb-ı şehriyâr-ı âlem der-Sa'dâbâd 1595
- Azl-i sadr-ı Rûm Feyzullah Efendi ve nasb-ı Nakübüleşraf Seyyid Zeynelabidin Efendi 1595
- Azl-i Ser-bostâniyân Mehmed Ağa ve nasb-ı Hacı Süleyman Ağa 1595
- İbkâ vü tebdîl-i manâsıb-ı hâcegân-ı Dîvân ve ağayân-ı cebeciyân ve topçuyân 1596
- Dâmâd-ı pâdişâhî-şuden-i muhâfız-ı Revan Deli Hüseyin Paşazâde Mustafa Paşa ve Silâhdâr-ı şehriyârî Mehmed Ağa ve Mîrâhûr-ı sagîr Mustafa Bey 1596
- Âmeden-i Abdülbâki Paşa be-Âstâne-i sa'âdet 1598
- Tevcîh-i eyâlet-i Mısır bâ-Ebûbekir Paşa ve nakl-i Mehmed Paşa be-Cidde 1598
- Tezvic-i Emine Sultân be-Vâlî-i Aydın Vezîr Abdullah Paşa 1598
- Tevcîh-i eyâlet-i Tebriz bâ-vezâret bâ-Yusuf Paşa ve nakl-i Vezîr Ali Paşa be-eyâlet-i Şehrîzor 1598
- İtâ'at-i ahâli-i memleket-i Huveyze 1598
- Tevcîh-i eyâlet-i Kirmanşâhân bâ-Peçuy[lu] Hasan Bey be-mîr-i mîrân 1600
- Teşrif-i hümâyûn bâ-vüzerâ-yı izâm be-hadîka-i emîn-i matbah der-Hisâr-ı Rumeli 1600
- Azl-i Vezîr İbşîr Paşa ez-eyâlet-i Kefe ve nasb-ı Ali Paşa 1600
- Me'mûr-şuden-i vâlî-i Rumeli be-avdet bâ-muhâfaza-i Niş 1601
- Âmeden-i Baht Giray Sultân bâ-asker-i Kalmuk be-cânib-i Kuban ve ric'at-i işân ve itâ'at-i Baht Giray Sultân 1602
- Mu'âyede-i id-i adhâ 1603
- Zuhûr-ı İsmail Kalender ve muhârebe-i vey bâ-hâkim-i Halhal Muhammedkulu Paşa ve şikest-yâften-i Kalender 1604
- Seyl-i azîm der-havâli-i Halic-i Bahr-ı Siyâh 1604

VEKÂYİ'İ SENE-İ İHDÂ VE ERBA'ÎN VE MÎ'E VE ELF

Tevcih-i Erzurum be-Silâhdâr-ı şehriyârî Mehmed Ağa 1605
Tebdil-i manâsıb-ı bâ'z-ı vüzerâ-yı izâm ve mîr-i mîrânân-ı be-nâm 1605
Vefât-ı Yusuf Paşa ve tevcih-i eyâlet-i Tebriz be-Vâlî-i Anadolu Mustafa Paşa 1605
Reften-i Abdullah Paşa ez-İstanbul be-cânib-i Aydın 1605
Tenzil-i kalyon-ı üç anbarlı be-deryâ 1606
Nakl-i hümâyûn-ı sultânî be-sarây-ı Beşiktaş 1606
Tevcih-i kazâ-i Haremeyn-i muhteremeyn 1606
Vefât-ı Emîn-i Defter-i hâkânî Mustafa Efendi 1606
Muhâsara-kerden-i Abdürrezzak Erdebil-râ ve şikest-i hurden-i Rey be-İsmail Kalender ve inhizâm-ı Kâzım Sultân der-piş-i kal'a-i Cusin 1607
Katli-i Boğazlıyanhoğlu Mehmed Paşa 1610
Elçi-şuden-i Raşid Mehmed Efendi be-cânib-i Isfahan 1610
Vefât-ı Kethudâzâde Mehmed Efendi 1611
Tevcih-i kazâ-i Edirne ve Bursa ve Şam 1612
Tevcih-i Sivas bâ-Ali Paşa ve Şehrizor bâ-Abdurrahman Paşa 1612
Nakl-i hümâyûn ez-sarây-ı Beşiktaş be-sarây-ı Vâlîde Sultân der-Eyyûb 1612
Me'mûr-şuden-i Hacı Davud Hân be-ikâmet der-cezîre-i Rodos 1612
Hânden-i nazm-ı Mevlûd-i Nebevî 1612
Ta'yîn-i vakf berây-ı hânden-i Mevlûd-i şerif der-oda-i teberdârân-ı Sarây-ı Atik 1612
Zafer-yâften-i vâlî-i Diyarbekir İbrahim Paşa be-aşîret-i Şikâkî der-nâhiye-i Müşkin 1613
Zuhûr-ı harîk der-Üsküdar 1613
Vefât-ı Şeyhülislâm-ı sâbık Mehmed Efendi 1614
Tevcih-i kazâ-i Selanik ve Yenişehir ve İzmir 1614
Nakl-i hümâyûn ez-Eyyûb be-Sarây-ı sultânî 1615
İlbâs-ı hıl'at-i vezâret be-Silâhdâr-ı şehriyârî

Mehmed Paşa ve Mirâhûr-ı sâni Mustafa Paşa 1615
Akd-i Ayşe Sultân bâ-Silâhdâr Mehmed Paşa ve Zeyneb Sultân bâ-Mustafa Paşa
ve alay-ı cihâz-ı arûs-ı Ayşe Sultân 1615
Azl-i Kâdî-i İstanbul Emîr Efendizâde ve nasb-ı Zülâlî Hasan Efendi 1616
Alay-ı cihâz ve arûs-ı Zeyneb Sultân 1616
Nişesten-i Karavele der-sâhil-i Ayastefanos 1616
Sohbet-i helvâ-yı Âsafî ve Kapudan Mustafa Paşa ve kethudâ paşa 1617
Tevcih-i pây-e Rumeli bâ-Abdülbâki Paşa 1617
İhrâc-ı mevâcib-i sipâh 1617
Men'-i fûrûhten ve âverden-i kibâr-ı üsârâ-yı Acem be-Âstâne-i sa'âdet 1617
Âmeden-i kethudâ-yı bâb-ı Nemçe be-Dîvân-ı Hümâyûn 1618
Tevcih-i nakâbet-i eşrâf bâ-Emîr Efendizâde es-Seyyid Zeynelabidin Efendi 1618
Sudûr-ı fermân berây-ı nizâm-ı tarîk-ı kudât 1618
Şikest-hurden-i cem'iyet-i Şahseven ez-dest-i Serhây Hân ve İbrahim Paşa ve istîmân-ı Abdürrezzak 1619
İhrâc-ı mevâcib-i tavâif-i askeriyeye 1620
Tevcih-i eyâlet-i Van ve İçel ve Karaman 1621
Vefât-ı Acemzâde Mehmed Efendi Defterdâr-ı Şikk-ı sâlis 1621
Tebrik-i id-i sa'îd-i ramazân 1621
Zikr-i alay-ı yevm-i sâlis-i şehir-i şevvâl 1621
Da'vet-i Hân-ı âlî-şân be-temâşâgâh-ı Sa'dâbâd 1622
Tevcih-i manâsıb-ı sadreyn-i muhteremeyn 1623
İhsân-ı rûtbe-i mîr-i mirânî be-Merdân Ali Ağa ve tevcih-i Yenikal'a be-vey 1624
Tevcih-i pây-e Edirne be-Monlâ Ebussu'ûd Efendi ve ihsân-ı arpalık 1624
Azl-i bi-hengâm-ı kâdî-i İstanbul Zülâlî Hasan Efendi ve nasb-ı Raşid Mehmed Efendi be-cây-ı vey 1624
Âmeden-i elçi-i Eşref Şâh be-dergâh-ı hazret-i pâdişâh-ı âlem-penâh 1624

- Şem'dânîzâde Fındıklılı Süleyman Efendi Tarihi - Mür'it-tevârih (nşr. Münir Aktepe), İstanbul 1976, I, s. XXIII, 32, 139, 142, 145, aynı eser, İstanbul 1978, II-A, s. 32, 33, 34, 37.
- Şeyhî Mehmed Efendi, *Vekayü'l-fudalâ* (Şakaik-ı Nu'maniye ve Zeyilleri külliyyatı içinde nşr. Abdülkadir Özcan), İstanbul 1989, IV, 509, 665.
- Uzunçarşılı, İsmail Hakkı, *Osmanlı Tarihi*, Ankara 1959, IV/2, s. 486-488.
- Vak'anüvis Subhî Mehmed Efendi, *Subhî Tarihi. Sâmi, Şâkir Tarihleri ile Birlikte* (haz. Mesut Aydın), İstanbul 2007, s.171, 410.
- Walsh, J. R., "Çelebizâde İsmail Âsım Efendi", *Encyclopédie de l'Islam* (Fransızca), Leiden 1954, II, 20.

Prof. Dr. Abdülkadir ÖZCAN

METİN FİHRİSTİ

Besmele [Giriş] 1299

Azl-i kâdî-i İstanbul Birâderzâde Efendi ve nasb-ı Mehmed Sâlim Efendi 1302

Teşrif-i sultânî be-Tersâne-i âmire berây-ı temâşâ-yı vaz'-ı bünyâd-ı kalyon ve bâ'is-i tecdid-i Divânihâne 1302

Tevcih-i pâye-i mîr-i mîrânî-i Rumeli be-Kethudâ-yı Hazret-i Sadr-ı âli Mehmed Ağa 1303

VEKÂYİ'-İ SENE-İ HAMSE VE SELÂSİN VE Mİ'E VE ELF

Katl-i Ser-bevvâbîn el-Hâc Osman Ağa 1304

Vukû'-ı harik der-Üsküdar 1305

Vefât-ı ser-bostâniyân Ahmed Ağa 1305

Vefât-ı Şeyhülislâm-ı sâbık Mîrzâ Mustafa Efendi 1305

Vürûd-ı haber-i vefât-ı Vezîr Abdi Paşa 1306

Vürûd-ı haber-i vefât-ı Maktûlzâde Vezîr Ali Paşa 1306

Vürûd-ı haber-i vefât-ı Şehsüvârzâde Vezîr Mehmed Paşa 1307

Terfi'-i pâye-i kazâ-i Medîne-i münevvere 1307

Sûret-i hatt-ı hümâyûn-ı kerâmet-makrûn 1308

Tevcih-i kazâ-i Haremeyn-i muhteremeyn 1308

Terfi'-i rütbe-i Dımaşku'ş-Şam 1308

Nefy-i Kevâkîbizâde Mustafa Efendi ve vefât-ı emîn-i Fetvâ Sâcidi Ali Efendi 1308

Teşrif-i hümâyûn berây-ı müşâhede-i Hazîne-i Enderûn 1309

Mütâba'at-ı ehl-i Şirvan ve tevcih-i eyâlet-i merkûme be-Hacı Davud Hân 1310

Teşrif-i hümâyûn-ı şevket-makrûn-ı be-sarây-ı hazret-i sadr-ı âlî 1312

Tevcih-i eyâlet-i Adana be-ağa-yı Türkmen Ali Bey 1312

Tebdil-i sadreyn-i muhteremeyn 1313

Velâdet-i bâ-sa'âdet-i Sultân Numan
عمره الله تعالی 1313

Tebdil-i ba'z-ı manâsıb-ı hâcegân-ı divân 1313

Şehâdet-i kâdî-i İzmir Mustafa Efendi 1313

Teşrif-i hümâyûn be-Sâhil-sarây-ı Âsafi berây-ı temâşâ-yı Çırağan-ı lâlezâr 1314

Vefât-ı Vezîr Mehmed Paşa Kethudâ-yı Vâlide Sultân 1315

Azl-i Ser-çavuşân Ahmed Ağa ve nasb-ı Ebûbekir Ağa 1316

Vefât-ı Vezîr Hasan Paşa muhâfız-ı İnebahtı 1317

Azl-i kâdî-i İstanbul Mehmed Sâlim Efendi ve nasb-ı İshak Efendi 1317

Sudûr-ı fermân-ı hikmet-karîn berây-ı sâhten-i mâhye der-mecmû'-ı cevâmi'-i selâtîn 1317

Vefât-ı Şirvânî Ebûbekir Efendi 1318

Zikr-i dâmen-bûs-ı id-i ramazân 1319

Teşrif-i hümâyûn be-Sarây-ı Âsafi der-esnâ-yı id 1320

Zikr-i alay-ı yevm-i sâlis-i id 1320

Ziyâfet-i Âsafi be-cenâb-ı şehriyâr-ı İskender-nihâd der-temâşâgâh-ı Sa'dâbâd 1321

Zikr-i musahhar-şuden-i kal'a-i Tiflis ve Göri 1322

Tebdil-i manâsıb-ı ba'z-ı hâcegân-ı divân 1324

Nüzûl-ı üç anbarlı ve ziyâfet-i kapudan paşa der-Tersâne-i âmire 1325

İmtiyâz-yâften-i sâhil-serâhâ-i ricâl-i devlet ez-emâkin-i erbâb-ı zimmet 1326

Vefât-ı sadr-ı Anadolu Topyalı Mustafa Efendi ve sadâret-i Yahyazâde Ahmed Efendi 1327

Tevcih-i eyâlet-i Trabzon be-Mîr-i mîrân-ı Kars Mustafa Paşa bâ-vezâret ve me'mûriyet-i vey be-cânib-i Şirvan 1328

Azl-i Ser-bostâniyân Ahmed Ağa ve nasb-ı Sirozlu İbrahim Ağa 1330
Sebeb-i zuhûr-ı sefer-i İrân ve ta'yîn-i sipehsâlârân 1330
Sûret-i fetvâ-yı şerife 1332
Sûret-i fetvâ-yı diğeri 1332
Mu'âyede-i adhâ 1333
Vukû'-ı harik der-sûk-ı Karaman-ı Büzürg 1333
Nakl-i hümâyûn-ı ez-Eyyûb be-sarây-ı Sultân 1334
Velâdet-i Hazret-i Emetullâh Sultân 1334
Azl-i Silahdâr İbrahim Paşa ez-sipehsâlâri ve nasb-ı Ârifî Ahmed Paşa 1334

VEKÂİYİ'İ SENE-İ SİTTE VE SELÂSİN VE Mİ'E VE ELF

Âmeden-i elçi Berhûrdâr Hân ez-cânib-i Şehzâde Tahmasb ve tevkîf-i vey der-Erzurum 1336
Âmeden-i Murtazâ Kulubey ez-cânib-i İ'timâdüddevle-i Şehzâde Tahmasb 1336
Reften-i Ser'asker İbrahim Paşa be-şehr-i Gence ve avdet-i O 1337
Vefât-ı Vezîr Ali Paşa Vâli-i Cidde 1338
Zuhûr-ı harik der-Fındıklı 1338
Binâ-yı küçük ocak der-Tophâne 1338
Tevcih-i Erzurum be-Vezîr Hacı Mustafa Paşa 1339
Mîr-i mîrân-şuden-i Hüseyin Ağa ve Hasan Ağa ve Boğazlıyanlızâde Mehmed Ağa 1339
Feth-i diyâr-ı Kirmanşâhân 1339
Âmeden-i elçi-i Venedik 1340
Vefât-ı Sekbânbaşı Mustafa Ağa 1341
Tevcih-i kazâ-i Haremeyn-i muhteremeyn 1341
Akd-i meclis-i mevlûd-i şerif 1341
Katl-i ba'z-ı bugât-ı ümerâ-i mîsr-ı Kahire 1341
Vusûl-i peyâm-ı musahhar-şuden-i eyâlet-i Erdilan 1343
Teşrif-i sultânî be-Sarây-ı Âsafî berây-ı sohbet-i helvâ 1344
Azl-i Şerif Yahya ve nasb-ı Şerif Abdullah 1344

Vukû'-ı harik der-Küçük Mustafa Paşa 1345
Dâmâd-ı pâdişâhî-şuden-i Mehmed Bey ve Ali Bey ve Çerkes Osman Paşazâde Ahmed Paşa bâ-vezâret 1345
Vefât-ı Ağa-yı yeniçeriyân Mehmed Ağa ve silsile-i ağayân-ı Bektâşîyye 1346
Vefât-ı Seyfullah Efendi muhâsib-i evvel 1347
Vefât-ı Vezîr Silahdâr İbrahim Paşa 1347
Tebdîl-i manâsıb-ı ba'z-ı vüzerâ-yı izâm 1348
Tevkîf-i-şuden-i Dâmâd-ı sultânî Vezîr Ali Paşa 1348
Binâ-yı sahrınc der-Tophâne-i âmire 1348
Akd ü tezvîc-i selâtîn-i ismet-âyîn be-Vezîr Mehmed Paşa ve Ali Paşa 1349
Tertîb-i velîme vü ziyâfet 1350
Alay-ı cihâz ve arûs-ı ismet-me'nûs 1351
Vefât-ı Sadr-ı Rum Ömer Efendi Reisü'l-etibbâ 1354
Katl-i Mamalızâde Ömer Paşa 1356
İtâ'at-i tâife-i Abaza ve İslâm-ı ümerâ-yı işân 1356
Vefât-ı sipehsâlâr Vezîr Hasan Paşa vâli-i Bağdad 1358
Tevcih-i eyâlet-i Basra be-Abdurrahman Paşa bâ-vezâret 1358
Vefât-ı Ahmed Paşa muhâfız-ı Mora 1359
İtâ'at-i ahâli-i Selmas ve Kürdkıran ve Karabağ ve Enzel 1359
İhrâk-ı sarây-ı Muhsinzâde Vezîr Abdullah Paşa 1359
Ta'yîn-i ba'z-ı ümerâ-yı deryâ berây-ı ta'mîr-i kal'a-i Azak 1359
Nakl-i hümâyûn-ı sultânî be-sâhil-sarây-ı Âsafî 1360
Zuhûr-ı harik der-mevâzi'-i müte'addide 1360
Âmeden-i cevâb-ı mektûb-ı Âsafî ez-araf-ı Çar-ı Moskov ve nefy-i Kemal Efendi 1360
Nakl-i hümâyûn-ı sultânî ez-sâhil-Sarây-ı Âsafî be-Sarây-ı Hümâyûn 1361
İtâ'at-i Feridun Hân ve ibkâ-yı livâ-yı Meraga 1361
Feth-i Hoy ve Çors 1361
Azl-i Sadr-ı Anadolu Yahyazâde Ahmed Efendi ve nasb-ı Çivizâde Efendi 1365

Azl-i kâdi-i İstanbul İshak Efendi ve nasb-ı
Sun'ullah Efendi 1365

Takrîr-i ders-i tefsîr der-huzûr-ı Sadr-ı
Âsaf-tedbîr 1366

Dâmen-bûs-ı Sultân-ı Cihân der-İd-i Ramazân 1366

Tevcîh-i eyâlet-i Trabzon be-Vezîr Receb Paşa ve
ihsân-ı vezâret be-İshak Paşa vâli-i Çıldır 1367

Zikr-i alay-ı rûz-ı çârûm-i id 1367

Ziyâfet-i sadrı'zam be-cenâb-ı Şehinşâh-ı ekrem
der-Sa'dâbâd 1367

Vefât-ı Osman Efendi ve tevcîh-i kazâ-i Mekke-i
mükerrema be-Zülâlî Hasan Efendi ve ihsân-ı pâye
bâ-Kâmî Mehmed Efendi 1368

Yasağ-ı isti'mâl-i haşîş ve nefy-i gonçe-nûşân-ı
muhâl-endîş 1368

Îtâ'at-i ahâlî-i Somhit 1369

Mükâleme-i murahasân-ı Devlet-i Aliyye bâ-
kethudâ-yı bâb-ı Moskov berây-ı memâlik-i Acem
ve müşâvere-i külliye der-huzûr-ı hümâyûn ve
indifâ'-ı gâile-i sefer-i Moskov ve tahrîr-i ahidnâme
ez-arafeyn 1369

Sûret-i ahidnâme-i hümâyûn 1379

Evvelki mâtde 1380

İkinci mâtde 1381

Üçüncü mâtde 1382

Dördüncü mâtde 1382

Beşinci mâtde 1383

Altıncı mâtde 1383

Hâtîme 1383

Tebdîl ve ibkâ-yı manâsıb-ı hâcegân 1384

Nakl-i hümâyûn-ı sultân be-sâhil-sarây-ı
Beşiktaş 1384

Vefât-ı Kâdi-i Mısır Osmanzâde Ahmed
Efendi 1385

Tecdid-i minâre-i Câmî'-i şerîf-i Ebî Eyyûbi Ensârî
1386

Me'zûn-şuden-i Devlet Giray Hân be-ikâmet-i der-
zay'a-i hod 1386

Vefât-ı Hazret-i Emetullah Sultân 1387

Tevcîh-i Rûznâmçe-i büzürg be-Enişte Ali Efendi 1387

Vefât-ı Kâmî Mehmed Efendi 1387

Nakl-i hümâyûn-ı sultânî be-hadîka-i Karaağaç 1388

Dâmen-bûs-ı pâdişâhî der-id-i adhâ 1388

Ziyâfet-i Âsafî be-Şehinşâh-ı cihân-penâh der-
Sa'dâbâd 1388

Vukû'-ı harîk der-Çârsû-yı Mirâhûr 1389

VEKÂYİ'İ SENE'İ SEB'A VE SELÂSİN VE MÎ'E VE ELF

Salb-i Ermeni-i Acem der-pîşgâh-ı Hân-ı Vezîr 1390

Feth ü teshîr-i diyâr-ı Hemedan 1391

Sûret-i hatt-ı hümâyûn-ı belâgat-meshûn 1395

Azl-i Sa'âdet Giray Hân ve nasb-ı Mengli Giray
Hân 1396

Âmeden-i elçi-i Françe ve ihrâc-ı mevâcib 1398

Vürûd-ı ba'z-ı ahbâr-ı ferah-bahşâ ez-cânib-i Vâlî-i
Tiflis Vezîr Receb Paşa 1398

Tebdîl-i manâsıb-ı ba'z-ı vüzerâ-yı izâm ve mîr-ı
mîrân 1399

Afv ü itlâk-ı Kevâkibizâde Mustafa Efendi 1399

Zikr-i ba'z-ı fütûhât der-havâli-i Hemedan 1400

İnşâ-yı bendhâ-yı âb der-Kemerler 1401

Feth ü teshîr-i kal'a-i Revan ve şehr-i Ordubad ve
Nahçıvan 1402

Sûret-i hatt-ı hümâyûn 1411

Ziyâfet-i hazret-i Âsafî be-Hân-ı âli-şân 1412

Nâme-i hümâyûn-sitâden elçi-i Françe 1412

Azîmet-i Hân-ı âli-şân be-cânib-i Kırım 1412

Vukû'-ı harîk der-Fındıklı 1412

Tevcîh-i eyâlet-i Anadolu be-Silâhdâr-ı şehriyârî
Mehmed Ağa 1413

Feth-i Nihavend ve Ulukerd 1413

Reften-i Köprülüzâde Abdullah Paşa be-şehr-i Tebriz
ve avdet-kerden-i vey be-temâşâ-yı Tasuc 1413

Vefât-ı Feridun Paşa ve tevcîh-i ba'z-ı manâsıb-ı
İran 1416

- Hânden-i nazm-ı Mevlûd-ı Nebevî 1416
- Teşrif-i hümâyûn-ı sultânî be-Sarây-ı Âsafî berây-ı sohbet-i helvâ 1417
- Vefât-ı kâdî-i İstanbul Sun'ullah Efendi ve nasb-ı İmâm-ı şehriyârî Abdurrahman Efendi 1417
- Tevcih-i eyâlet-i Habeş ve livâ-i Cidde be-Çavuşbaşı Ebûbekir Ağa bâ-vezâret 1417
- Tevcih-i eyâlet-i Şam ve emâret-i huccâc be-Azmzâde İsmail Paşa 1418
- Katre ez-bahr-ı cûd-ı Âsafî 1418
- Vefât-ı Kevâkibizâde Mustafa Efendi 1420
- Zikr-i inşâ-i sefâin-i mîrî der-Bender-i Süveys 1420
- Azl-i Tezkire-i evvel Habeşizâde Efendi ve Tezkire-i sâni Seyyid Hâşim Efendi ve afv ü ibkâ-yı işân 1421
- Vilâdet-i Hazret-i Nâile Sultân عمرها الله تعالى 1422
- Vefât-ı Topçubaşı İbrahim Ağa 1422
- Zikr-i harik der-kurb-ı Hocapaşa 1422
- Zikr-i ba'z-ı ta'mîrât der-Haremeyn-i muhteremeyn شرفهم الله تعالى 1422
- Vilâdet-i bâ-sa'âdet-i Şehzâde Abdülhamid عمر الله تعالى 1423
- Helâk-i Çar-ı Moskov Petro Alekseviç 1423
- Nakl-i hümâyûn-ı Sultân-ı cihân be-sâhil-sarây-ı Vâlîde Sultân 1424
- Nakl-i hazret-i Âsafî be-sâhil-sarây-ı Emnâbâd 1424
- Teşrif-i hümâyûn-ı pâdişâhî be-sâhil-Sarây-ı Âsafî' der-Beşiktaş 1424
- Tevcih-i livâ-i Kazak be-Mîr Ali Bey 1425
- Tevcih-i eyâlet-i Hemedan be-Kara Mustafa Paşa ve Şehrîzor be-Defterdâr Osman Paşa 1425
- Vefât-ı Vâlî-i Kandiye Vezîr Kapudan İbrahim Paşa 1425
- Tevcih-i livâ-i Dergezin be-Mîr Mahmud-ı Sarâyî 1426
- Zikr-i binâ-i kitâbhâne-i sultânî der-Yeni Câmi' 1426
- Zikr-i ba'z-ı evzâ'-ı küstâhâne-i Bektâşiyân bâ-Ser'asker-i Revan Ahmed Paşa 1426
- Zikr-i binâ-i kârhâne-i kâşî-gerân der-Tekfur Sarâyı 1427
- Zuhûr-ı harik der-Halıcılar Köşkü 1428
- Nakl-i sultânî ez-sâhil-Sarây-ı Âsafî be-Sarây-ı Hümâyûn 1428
- Zuhûr-ı harik-ı der-kurb-ı Gedikpaşa 1428
- Zikr-i ahvâl-i Gerçek Davud ve sebeb-i zuhûr-ı tulumbacıyân 1428
- Zikr-i ihrâc-ı mevâcib be-sipâh 1429
- Süret-i hatt-ı hümâyûn be-sadna'zam 1430
- İhsân-ı vezâret be-Emîrül'hâc Azmzâde İsmail Paşa ve tevcih-i Trablusşam be-birâdereş Süleyman Bey 1430
- Tebdil-i sadreyn-i muhteremeyn ve tevcih-i kazâ-i Bursa be-Mehmed Efendi 1430
- Zikr-i takrîr-i tefsîr der-huzûr-ı Âsaf-ı sâhib-i takrîr 1431
- Zikr-i tebrîk-i îd-i ferah-fâl 1431
- Zikr-i feth-i Zenoz ve şehri-i Merend 1431
- Zikr-i alay-ı yevm-i sâlis-i îd 1432
- Tebdil-i manâsıb-ı ba'z-ı vüzerâ-yı izâm 1433
- Tevcih-i eyâlet-i Kars bâ-mîr-i mîrânî be-Hacı Mustafa Paşazâde Ali Bey 1433
- Ziyâfet-i Âsafî be-cânib-i Şehinşâhî der-Sa'dâbâd 1433
- Teşrif-i sultânî be-temâşâ-yı bendhâ der-Kemerler 1434
- Tevcih-i kazâ-i Edirne ve Şam ve Mısır 1434
- Tebdil-i manâsıb-ı hâcegân-ı divân 1434
- Teşrif-i sultânî be-çiftlik-i Gümrük emîni 1434
- Nakl-i hümâyûn-ı sultânî be-sarây-ı Beşiktaş 1435
- Vukû'-ı harik der-nezd-i Câmi'-i Sultân Selim ve Çukurbostân 1435
- Azl-i Ser-bostâniyân Sirozi İbrahim Ağa 1435
- Vefât-ı Devlet Giray Hân 1436
- Zikr-i ta'mîr-i sûr-ı İstanbul 1436
- Vilâdet-i Hazret-i Nazife Sultân عمرها الله تعالى 1437
- Vukû'-ı harik der-Ermeni Hânı 1437
- Vefât-ı Şeyhülislâm-ı sâbık İsmail Efendi 1438
- Nakl-i sultânî be-Hadika-i Karaağaç 1439

Tebrik-i id-i sa'îd 1439

Akd ü tezvîc-i Ayşe Sultân 1439

Feth ü teshîr-i diyâr-ı Tebriz 1439

Zabt u teshîr-i Sâmîn ve Âstâne 1445

Mürûr-ı leşker-i Tatar be-cânib-i Üsküdar ve ta'yîn-i Kalgay Sultân be-cânib-i Tebriz ve Hemedan ve Nureddin Sultân be-araf-ı Gence ve Şirvan 1445

İsyân ve firâr-ı Cantimur pîşvâ-yı ümerâ-yı Şirin ez-Kırım 1446

Maktûlî-i Mahmud Hân-ı Afgan ve cânîşinî-i Eşref Hân der-İsfahan 1447

VEKÂYİ'İ SENE-İ SEMÂN VE SELÂSİN VE MÎ'E VE ELF

Feth ü teshîr-i Lori ve Gence 1449

Tevcih-i eyâlet-i Mısır be-muhâfaza-i Kandiye Hacı Ali Paşa 1451

Ta'yîn-i seksoncubaşı ağa berây-ı te'dib-i eşkiyâ-yı neferât-ı kal'a-i Azak 1451

İhrâc-ı mevâcib-i tavâif-i askeriyye 1452

Sûret-i hatt-ı hümâyûn-ı nevâziş-makrûn 1452

Me'mûr-şuden-i Hân-ı âli-şân berây-ı def-i fitne-i Cantimur 1453

İhsân-ı vezâret ve eyâlet-i Anadolu be-Vâli-i Halebü's-şehbâ Ali Paşa 1453

Mütekâ'id-şuden-i Köprülüzâde Es'ad Paşa 1453

İskân-ı ahâlî-i ba'z-ı nevâhî-i Revan der-evtân-ı kadîme-i işân 1454

Sudûr-ı fermân-ı berây-ı men'-i seby ü istirkâk-ı etfâl ü nisvân-ı ahâlî-i İran 1454

Tevcih-i Eyâlet-i Rakka be-Ser'asker-i Tebriz Abdullah Paşa ve ihsân-ı Eyâlet-i Van

be-ferzendeş-i Abdurrahman Bey 1455

Zabt u teshîr-i mülk-i Luristan 1455

Binâ-i Darbhâne der-Tebriz ve me'mûr-şuden-i Yeşillizâde defterdâr ve muharrir-i Tebriz be-nezâret-i Darbhâne 1456

Nasb ü irsâl-i Şâh-bender Ömer Ağa be-diyâr-ı Nemçe 1456

Vefât-ı Mu'îd Ahmed Efendi ve tevcih-i kazâ-i Haremeyn-i muhteremeyn 1457

Vefât-ı Kürd Hasan Paşa ve tevcih-i livâ-yı Hanya be-Mehmed Paşa 1457

Me'mûr-şuden-i zu'amâ ve erbâb-ı tîmâr-ı kalem-i Deryâ ve Mensûhât be-muhâfaza-i Tebriz 1457

Tertîb-i nizâm-ı sikke-i hümâyûn 1458

Hânden-i nazm-ı mevlûd-i Nebevî 1458

Vefât-ı Seyyid Ahmed Efendi Hoca-i Numan Paşa 1459

Azl ü nefy-i Kalgay Safa Giray Sultân be-cezîre-i Sakız 1460

Men'-i ruhânân-ı Efrenc ez-geşt ü güzâr der-memâlik-i mahrûsa 1460

Tebdîl-i manâsıb-i ba'z-ı vüzerâ-yı izâm ve mîr-i mîrân 1460

Vefât-ı sadr-ı Anadolu Yahyazâde Efendi 1461

Akd-i sulh der-miyân-ı ahâlî-i Tunus ve Nemçe be-vesâtat-i Tavîl İsmail Ağa 1461

Sûret-i temessük-i musâlaha-i ahâlî-i Tunus bâ-Nemçe 1462

Mâdde-i ülâ 1463

Mâdde-i sâniye 1463

Mâdde-i sâlise 1464

Mâdde-i râbî'a 1464

Mâdde-i hâmise 1464

Mâdde-i sâdise 1464

Mâdde-i sâbi'a 1464

Mâdde-i sâmine 1465

Mâdde-i tâsi'a 1465

Mâdde-i âşire 1465

Mâdde-i hâdiye-aşer 1466

Mâdde-i sâniye-aşer 1466

Mâdde-i sâlise-aşer 1466

Musahhar-şuden-i Meraga ve tevcih-i livâ-i Meraga ve Mekri ve Savukbulak be-Abdülaziz Paşa 1466

İhsân-ı mîr-i mîrânî be-mîrlivâ-i Kazak Ali Bey 1467

Vefât-ı Çivizâde Atâullah Efendi 1467

- Zabt u teshîr-i diyâr-ı Urumi 1468
- İrcâ'-ı Latif Mîrzâ be-cânib-i ser'asker-i Hemedan 1468
- Muhâfaza ve tathîr-i mecârî-i âb-ı Kemerhâ 1469
- İrsâl-i nümüne-i zer ve tanzîm-i ahvâl-i sikke-i hümâyûn der-bilâd-ı İran 1469
- Azl-i Kâdî-i İstanbul İmâm-ı şehriyârî Abdurrahman Efendi ve nasb-ı Kethudâzâde Mehmed Said Efendi 1470
- Musahhar-şuden-i Karadağ ve Erdebil ve tevcîh-i livâ-i Erdebil be-Kethudâ-yı Abdullah Paşa Mehmed Ağa 1470
- Tebdîl-i manâsıb-ı ba'z-ı vüzerâ-yı izâm 1471
- Te'dîb-i ba'z-ı eşkiyâ be-töhmet-i ihrâk-ı Simkeşhâne 1471
- Teşrif-i hümâyûn-ı be-Sarây-ı Âsafî berây-ı sohbet-i helvâ 1473
- Vefât-ı Defterdâr Osman Paşa ve ihsân-ı vezâret be-Kürd İbrahim Paşa ve tevcîh-i Adana be-Ömer Bey bâ-mîr-i mîrânî 1473
- İhrâc-ı mevâcib-i sipâh 1474
- İtâ'at-ı Hân-ı Mugan Safî Kuluhân 1474
- Vukû'-ı harîk der-kurb-ı Sarrachâne 1474
- İbkâ-yı sipehsâlârî-i ser'askerân-ı İran 1474
- Tevcîh-i Eyâlet-i mısır-ı Kahire be-Vâlî-i sâbık Vezîr Mehmed Paşa 1475
- Vefât-ı Seyyid Fâiz Efendi ve tevcîh-i kazâ-i Mısır be-Mîrzâzâde Neylî Efendi 1477
- Âmeden-i Abdülaziz Sultân ez-cânib-i Eşref Hân ve i'âde-i vey be-taraf-ı İsfahan 1478
- Sûret-i fetvâ-yı şerîfe 1482
- Vefât-ı Safâyî Efendi ve tevcîh-i Defterdârî-i Şikk-ı sâni bâ-Nahîfî Efendi 1482
- Vilâdet-i Esmâ Sultân عمر الله تعالى 1483
- Tevcîh-i pây-e Mekke-i mükerreme be-Emîn-i Fetvâ Mehmed Selim Efendi 1483
- İhrâc-ı surre ve irsâl-i evâmîr ü ahkâm berây-ı muhâfaza-i surre-i hümâyûn 1484
- Zikr-i terceme-şuden-i *Târih-i Aynî* ve *Habîbü's-siyer* 1484
- Vefât-ı Şerif Yahya 1485
- Sudûr-ı fermân berây-ı men'-i muhtekîrân-ı hizem 1486
- Ziyâfet-i nevrûziyye-i ağa-yı yeniçeriyân be-hazret-i sadr-ı âlî 1486
- Nakl-i hümâyûn-ı sultânî be-Sarây-ı Vâlide Sultân der-Eyyûb 1487
- Teşrif-i hümâyûn-ı pâdişâhî be-sâhil-Sarây-ı Âsafî der-Beşiktaş 1487
- İlhâk-ı livâ-i İskenderiye be-muhâfîz-ı Eğriboz Hasan Paşa berây-ı te'dîb-i ahâlî-i Ülgün 1487
- Akd-i sulh der-miyân-ı ahâlî-i Trablus ve Nemçe 1487
- Nakl-i hümâyûn sultân be-sarây-ı pâdişâhî 1488
- İhrâc-ı mevâcib-i sipâh 1488
- Teşrif-i hümâyûn-ı berây-ı temâşâ-yı çerâgân be-hadika-i enîka-i kapudan paşa 1488
- Te'bîd-i şerâfet bâ-şerif-i Mekke Şerif Abdullah 1489
- Zikr-i atıyye-i Âsafî bâ-sudûr-ı ulemâ-yı izâm ve mevâlî-i kirâm 1489
- Ziyâret-i Hırka-i Şerîfe ve azl-i kâtib-i çavuşân Mustafa Efendi 1490
- Zuhûr-ı harîk der-Tahte'l-kal'a 1490
- Kırâat-i ders der-huzûr-ı Âsafî 1491
- Azl-i Ser-bostâniyân Vidinli Mustafa Ağa 1491
- Azl-i sadreyn Paşmakçızâde ve Salih Efendi 1491
- Sudûr-ı fermân berây-ı ikâd-ı kanâdil der-şeb-i id 1492
- Zikr-i tebrîk-i id-i ferruh-fâl 1492
- Zuhûr-ı harîk der-kurb-ı Sarây-ı Atîk 1492
- İhsân-ı nigîn-i elmâs be-cânib-i Sadr-ı Âsaf-iltibâs 1493
- Zikr-i alay-ı yevm-i sâlis-i id 1493
- Sudûr-ı fermân berây-ı elbise-i bi-edebânî-i ricâl ü nisvân 1493
- Zikr-i binâ-yı câmi' ve hammâm der-bâğçe-i Bebek ve tesmiye-i vey be-nâm-ı Hümâyûnâbâd 1494
- Ziyâfet-i Âsafî be-cânib-i şehriyâr-ı enâm der-Sa'dâbâd ve zuhûr-ı harîk der-Nahl-bend 1495
- Tebdîl-i manâsıb-ı ba'z-ı vüzerâ-yı izâm ve mîr-i mîrân Şehsüvârzâde Zeynelabidin Bey 1495
- Me'mûr-şuden-i Derviş Mehmed Ağa berây-ı kat'-ı hudûd-ı cânib-i Şirvan 1495

Silsile-i manâsıb-ı hâcegân-ı Dîvân 1496
Muhârebe-i Abdurrahman Paşa bâ-aşâir-i Şahseven ve Şikâkî ve katl-i müte'ayyinân-ı revâfız-ı Erdebil 1496
Nakl-i hümayûn-ı pâdişâhî be-Sarây-ı Beşiktaş 1498
Müsemmâ-şuden-i kasaba-i Muşkara be-nâm-ı Nevşehir 1498
Ziyâfet-i Âsafî der-sâhil-sarây-ı Neşatâbâd-ı nev-bünyâd 1498
Tamâm-şuden-i hayrât-ı celîle-i Âsafî der-nezd-i Hocapaşa 1499
İrsâl-i cemâ'at-i yeniçeriyân be-muhâfaza-i bender-i Cidde 1500
İhyâ-kerden-i hazret-i Sadrû'l-vüzerâ kasaba-i Hân-ı Hacı Hamza-râ 1500
Katl-i Osman Efendi Defterdâr-ı Kandiye 1501
Me'mûr-şuden-i rûznâmçeci Mustafa Efendi be-câhib-i Tebriz berây-ı mükâleme bâ-murahhas-ı Şehzâde Tahmasb 1501
Gerden-i cem'iyet-i eşkiyâ-yı urbân 1502
Me'mûr-şuden-i Kaplan Giray Hân be-ikâmet der-Bursa 1503
Katl-i Sun'ullah Paşa Vâlî-i İçel 1503
Reften-i Çelebi Mehmed Efendi bâ-Merâmî Ahmed Efendi ve Bekir Ağa be-mısr-ı Kahire 1504
Azl-i Ser-bostâniyân-ı Edirne Ali Ağa ve nasb-ı Karayılânzâde Mehmed Paşa Vâlî-i Tırhala 1504
Tevcih-i kazâ-i Edirne bâ-Râzî Abdüllatif Efendi 1505
Akd-i tezvîc-i Hazret-i Safiye Sultân be-Mîrzâ Mehmed Paşa 1505
Nakl-i hümayûn-ı sultânî ez-sarây-ı Beşiktaş be-hadîka-i Karaağaç 1505
Vefât-ı Mühürdâr Hasan Ağa vekil-i mirâhûr-ı kebir-i şehriyârî 1506
Zikr-i mu'âyede-i id-i adhâ 1506
Vefât-ı Emîn-i Fetvâ Mehmed Selim Efendi 1506
Ziyâfet-i Âsafî be-cenâb-ı pâdişâh-ı âlem-penâh der-nûzhet-gâh-ı Sa'dâbâd 1507
Katl-i Molla Abdüssamed-i Kırmî der-kal'a-i Seddülbahr 1508

Sudûr-ı fermân berây-ı men'-i binâ-yı tahte-bend der-bâlâ-yı bâmhâ 1508
Ser'asker-şuden-i Vezîr Ali Paşa der-câhib-i Tebriz be-cây-ı Vezîr Abdullah Paşa 1508
Tevcih-i livâ-i İnebahtı bâ-Şahin Mehmed Ağa 1509

VEKÂYİ'-İ SENE-İ TİS'A VE SELÂSİN VE Mİ'E VE ELF

Nakl-i hümayûn ez-Eyyûb be-Sarây-ı Cedid-i sultânî 1510
Avdet-i Nureddin Sultân ez-Gence bâ-leşker-i Tatar be-câhib-i Kırm 1510
Sudûr-ı fermân berây-ı tertîb-i cezâ-yı levendât ve eşkiyâ der-vilâyet-i Anadolu 1510
İhrâc-ı mevâcib-i tavâif-i askeriyye 1511
Tertîb-i nizâm-ı düdmân-ı bostâniyân-ı Edirne 1511
Vefât-ı sadr-ı Rum Uşşâkizâde ve sadâret-i Feyzullah Efendi 1512
Vukû'-ı harîk-ı cüz'î der-kurb-ı Çukurhammâm 1513
Azl-i voyvoda-i Boğdan Mihâl ve nasb-ı İskerletzâde Tercemân-ı Dîvân-ı Hümayûn 1513
Vürûd-ı peyâm-ı inhizâm-ı Mâni'oğlu ez-câhib-i Vezîr Abdurrahman Paşa Vâlî-i Basra 1513
Azl-i Zağarcıbaşı Mustafa Ağa ve nasb-ı Hacı Ahmed Ağa 1514
Tamâm-şuden-i oda-i teberdârân-ı Sarây-ı Atîk ve teşrif-i hümayûn-ı sultânî 1514
Vefât-ı Köprülüzâde Es'ad Paşa 1515
Me'zûn-şuden-i Safâ Giray Sultân be-ikâmet-i der-zay'a-i hod 1516
Ta'yîn-i narh u kıymet bâ-piyâz-ı lâle-i Rumî 1516
Zuhûr-ı harîk-ı cüz'î der-kurb-ı Câmî'-i Mehmed Paşa 1517
Hânden-i nazm-ı Mevlûd-i Nebevî 1517
Tevcih-i kazâ-i Haremeyn-i muhteremeyn 1517
Tezkire-i sâni şuden-i İbrahim Efendi be-cây-ı merhûm Hâşim Efendi 1518
Vefât-ı Vezîr Receb Paşa ve tevcih-i Revan be-Hüseyn Paşazâde Mustafa Bey bâ-vezâret 1518

Kethudâ-yı Bevvâbân-ı şehriyârî şuden-i Mehmed Paşa ve Ser-bostâniyân-ı Edirne geşten-i ammeş Ahmed Bey 1519

Reften-i Ser'asker-i Gence Hacı Mustafa Paşa be-Şemahı ve avdet-i vey ba'd-ez-tamâm-ı nizâm-ı Şirvan ve şikest-dân-ı vey be-Erâmine-i Sağnak 1519

Teşrif-i hümâyûn-ı pâdişâhî ve cenâb-ı Sadâret-penâhî be-sohbet-i helvâ-yı kapudan paşa ve kethudâ paşa 1521

Vilâdet ve vefât-ı Sabiha Sultân 1522

Tevcih-i Halhâl be-Muhammed Kuluhân bâ-mîr-i mîrânî ve livâ-i Hoy bâ-Süleyman Ağa be-mîr-i mîrânî 1523

Vaz'-ı esâs-ı kasr-ı hümâyûn ve dâire-i ağayân-ı Enderûn der-Hadîka-i Tersâne 1523

Azl-i Kethudâzâde Mehmed Efendi Kâdi-i İslâmbol ve nasb-ı Şeyhzâde Mehmed Efendi 1523

Zikr-i muhârebe-i Ahmed Paşa Vâlî-i Bağdad be-Eşref Hân-ı Afgan 1524

Vefât-ı Hazret-i Nâile Sultân 1529

Teşrif-i hümâyûn-ı pâdişâhî be-sohbet-i helvâ-yı Sadâret-penâhî 1529

Tevcih-i eyâlet-i Anadolu bâ-vezâret be-Çavuşbaşı Hacı Mustafa Ağa 1530

Tevcih-i elviye ve manâsıb bâ-mîr-i mîrânî be-a'yân-ı ağayân 1530

Vefât-ı Vezir Küçük Osman Paşa ve mîr-i mîrânî-i İsmail Paşazâde İbrahim Bey 1531

Tamâm-şuden-i binâ-i Darbhâne-i âmire der-Sarây-ı Hümâyûn 1531

Vefât-ı Atinalı Osman Efendi ez-kibâr-ı hâcegân-ı Divân 1532

İhsân-ı vezâret be-Vâlî-i Aydın Abdullah Paşa 1532

Ser-çavuşân-ı dergâh-ı âlî-şuden-i İsmail Ağa 1533

Vefât-ı Mustafa Efendi Rûznâmçe-i Büzürg 1533

Sudûr-ı fermân berây-ı binâ-yı kal'a-Novi der-Bosna 1533

İhrâc-ı surre-i hümâyûn 1534

Maktûl-şuden-i vâlî-i Meraga be-dest-i Ferruh Paşa 1534

Zuhûr-ı Şâhkulu Hân ve indifâ'-ı fitne-i ân 1535

Giriftâr-şuden-i korsan Andronaki 1536

Ziyâfet-i Nevruzîyye-i ağa-yı yeniçeriyân be-hazret-i sadr-ı âlî 1537

Tesyîr-i kalyon-ı Karavele be-süy-ı deryâ 1537

Vefât-ı Hazret-i Emetullah Sultân 1538

İhrâc-ı mevâcib-i tavâif-i asker 1538

Maktûlî-i Deli Ömer Paşa be-dest-i ba'z-ı erbâb-ı tuğyân 1538

Tevcih-i Karaman bâ-Silahdâr Mehmed Paşa 1539

Teşrif-i hümâyûn-ı Sultânî berây-ı temâşâ-yı çerâgân bâ-Ferahâbâd 1539

Zamm ü idhâl-i ba'z-ı meşâyih be-tertib-i silsile-i meşâyih-ı cevâmî'-i selâtin 1540

Tevcih-i eyâlet-i Kâhet bâ-Muhammedkulu Hân be-rütbe-i mîr-i mîrânî 1540

Teşrif-i sadr-ı âlî-şân sarây-ı Kethudâ-yı Âsaff-râ berây-ı temâşâ-yı çerâgân 1541

Azl-i sadr-ı Anadolu ve nasb-ı Köseç Şaban Efendi 1541

Takrîr-i tefsîr der-huzûr-ı Sadr-ı Aristo-tedbîr 1542

Zikr-i tebrîk-i îd-i ferruh-fâl 1542

Zikr-i alay-ı îd-i şehir-ârây 1542

Ziyâfet-i Âsaf-ı sâhib-i irşâd be-cânib-i şehriyâr-ı kerem-mu'tâd der-Sa'dâbâd 1543

Tebdil-i manâsıb-ı hâcegân-ı divân 1544

Âgâz-ı binâ-yı kal'a-i vâlâ der-Bababurnu be-himmet-i Kapudan-ı Deryâ Vezir Mustafa Paşa 1544

Tevcih-i kazâ-i Mısır be-Kütahî Ahmed Efendi 1545

Reften-i Âsaf-ı pâkîze-gevher be-temâşâ-yı bendhâ der-Kemerler 1545

Sudûr-ı fermân berây-ı ihrâc-ı tâife-i Yahûd ez-civâr-ı Yeni Câmi' 1545

Me'mûr-şuden-i kethudâ-yı bevvâbân-ı şehriyârî be-nezd-i sipehsâlâr-ı cânib-i Isfahan 1546

İskân-ı ba'z-ı tâife-i Nogay der-arâzi-i İsmailgeçidi ve Akkirman 1546
Zuhûr-ı san'at-ı tab' u temsil-i kütüb-i edebiyeye ve hikemiyye der-diyâr-ı Rum 1546
Vürûd-ı ba'z-ı ahbâr-ı neşât-engiz ez- taraf-ı sipheşâlâr be-Tebriz 1548
Nakl-i hümâyûn-ı Sultânî be-sâhil-Sarây-ı Âsafî der-Beşiktaş 1549
Ta'mîr-i anbâr-ı glâl ve mahzenhâ der-Süveys ve Cısr-i Hayta-i Garîk der-Feyum 1550
Terfî-i kazâ-i Nevşehir be-rütbe-i sitte ve tertîb-i müstahfîzân-ı kal'a 1550
Ziyâfet-i kapudan paşa ve cenâb-ı Şehinşâh-ı adl-i'tiyâd der-kasr-ı Süreyyâ-yı nev-bünyâd 1551
Tevcih-i kazâ-i Edirne ve Bursa ve Şam ve Tebriz 1552
Reften-i Ubeydullah Efendi be-kazâ-i Ordu be-cânib-i Hemedan 1552
Katl-i Şâhsüvârzâde Seyyid Osman Paşa muhafîz-ı Bender 1552
Zikr-i mu'âyede-i id-i adhâ 1553
Nakl-i hümâyûn-ı Sultânî ez-sâhil-Sarây-ı Âsafî der-Beşiktaş be-sarây-ı Vâlide Sultân der-Eyyûb 1553

VEKÂYİ'-İ SENE-İ ERBA'İN VE Mİ'E VE ELF

Şikest-yâften-i Şahseven ve ba'z-ı ilât der-havâli-i Erdebil ve deşt-i Mugan 1554
Vefât-ı Kevâkibzâde Veliyyüddin Efendi 1555
Me'zûn-şuden-i ahâlî-i bilâd-ı Anadolu be-izâle-i eşkiyâ-yı levendât 1556
Tebdîl-i vâli-i Rumeli ve Bosna 1556
Sudûr-ı fermân berây-ı nizâm 1556
Mürden-i Çariçe-i Moskov ve âmeden-i nâme ez-cânib-i Çar-ı cedid 1557
İhrâc-ı mevâcib-i asker ve âmeden-i elçi-i Nederlande be-Divân-ı Hümâyûn 1558
Vukû'-ı harîk der-nezd-i Bâb-ı Zindân 1558
Nakl-i Âsafî ez-Eyyûb be-sâhil-sarây-ı Emnâbâd 1558

Azl-i Kalgay Adil Giray Sultân ve nasb-ı Selâmet Giray Sultân 1559
Zuhûr-ı harîk-ı cüz'î der-kurb-ı Avretpazarı 1559
Reften-i cenâb-ı pâdişâh-ı âlem-penâh be-temâşâgâh-ı havz-ı Sultân Osman 1559
Vefât-ı imâm-ı sâni-i sultânî ve nasb-ı Pîrîzâde Mehmed Efendi 1559
Bed'-i ta'lim-i hazret-i Kur'an be-cânib-i Şehzâde Nu'mân حفظه الله المنان 1560
Binâ-yı câmi'-i pür-nûr-ı Fatma Sultân عمرها الله تعالى 1561
Nakl-i hümâyûn-ı pâdişâhî be-Sarây-ı Hümâyûn 1562
Hânden-i nazm-ı Mevlûd-i Nebevî 1563
Tebdîl-i manâsıb-ı ba'z-ı vüzerâ-yı izâm ve mîr-i mîrânân 1563
Ta'mîr-i kal'a-i Top-Karaağaç ve ta'yîn-i muhafîzân be-kal'a-i mezbûre 1563
Vilâdet-i bâ-sa'âdet-i Rebî'a Sultân 1564
În'ikâd-ı sulh be-Eşref Şâh-ı Afgan 1564
Sadri'zam-ı merhûm Dâmâd İbrahim Paşa'nın kendi kalemiyle tahrîr idüp Bağdad Vâlisi Hasan Paşazâde Ahmed Paşa'ya gönderdiği kâimenin sûretidir: 1570
İbkâ-yı vezâret-i sadri'zam-ı esbak Halil Paşa 1575
Tevcih-i kazâ-i Haremeyn-i muhteremeyn bâ-Boluvîzâde Seyyid Mehmed Efendi ve Hoca-zâde Seyyid Ömer Efendi 1576
Katl-i Ömer Kethudâ-yı çavuşân-ı Mısır ve Seyfi Hazinedâr-ı Çerkes Mehmed Bey 1576
Vefât-ı Tezkire-i evvel Habeşîzâde Efendi 1576
Tertîb-i sohbet-i helvâ-kerden-i Kethudâ-yı Âsafî Mehmed Paşa 1577
Ref-i imdâd-ı seferiyye ez-vilâyet-i Rumeli ve Anadolu 1578
Azl-i Kâdi-i İstanbul Şeyhzâde Efendi ve nasb-ı Emir Efendîzâde es-Seyyid Zeynelabidin Efendi 1578
Teşrif-i hümâyûn be-sohbet-i helvâ-yı Sadri'zam ve Kapudan Mustafa Paşa 1578
Teşrif-i hümâyûn-ı bâ-vüzerâ-yı izâm be-Vezîrbâğçesi 1579

- Ta'yîn-i leşker berây-ı te'dib-i tâife-i Abaza ve indifâ'-ı fitne-i tâife-i hâife 1579
- İhrâc-ı mevâcib-i sipâh 1581
- Tebdîl-i manâsıb-ı vüzerâ-yı izâm ve mîr-i mîrânân 1581
- Azl-i Sadr-ı Anadolu Şaban Efendi ve nasb-ı Birâderzâde Mustafa Efendi 1581
- Zikr-i maktûl-şuden-i dü-nefer ez-mu'teberât-ı tüccâr-ı İngiltere der-bender-i Cidde be-dest-i erâzil ü evbâş 1582
- Tamâm-şuden-i tahdîd-i cânib-i Gence ve Şirvan ve me'zûn-şuden-i Dervîş Mehmed Ağa be-avdet 1583
- Vefât-ı Köseç Şaban Efendi 1584
- Tevcîh-i Trabzon bâ-Abdurrahman Paşa ve eyâlet-i Van bâ-Benli Mustafa Paşa 1584
- İndifâ'-ı fitne ve ihtilâl-i eşkiyâ-yı İzmir 1585
- Azl-i kâdî-i İzmir Recebzâde Efendi 1586
- Vilâdet-i Hazret-i Şehzâde Seyfeddin عمره الله تعالى 1586
- Vefât-ı Mîrzâ Mehmed Paşa ve tevcîh-i eyâlet-i Kandiye bâ-Vezîr Halil Paşa 1587
- Katl-i Yeni Dünya Hüseyin Ağa 1587
- Ziyâfet-i Nevruzîyye-i ağa-yı yeniçeriyân be-hazret-i sadr-ı âlî 1588
- Vilâdet-i Hazret-i Zübeyde Sultân عمرها الله تعالى 1588
- Azl-i Hân-ı Şirvan Hacı Davud Hân ve nasb-ı Sürhây Hân 1588
- Vefât-ı Reb'â Sultân 1589
- Azl-i ağa-yı silâhdârân Halil Ağa ve nasb-ı Ahmed Ağa 1589
- Zikr-i isyân-ı Adil Giray ve fitne-i Tatar-ı Nogay ve indifâ'-ı fesâd-ı işân be-me'mûriyyet-i Hân-ı âlî-şân 1589
- Âmeden-i ruûs-ı maktû'a-i ba'z-ı ümerâ-i Mısır be-Âstâne-i sa'âdet 1592
- Çerâgân-ı sultânî der-Sarây-ı Hümâyûn ve teşrif-i şehriyârî be-çerâgân-ı Âsafî ve Kapudan Mustafa Paşa ve kethudâ paşa 1592
- Azl-i ağa-yı sipâhiyân Mehmed Bey ve nasb-ı Dervîş Mehmed Ağa 1593
- Takrîr-i ders-i tefsîr der-huzûr-ı Âsaf-ı Aristo-tebdîr 1593
- Tebrik-i id-i sa'id-i Ramazân 1594
- Zikr-i alay-ı yevm-i sâlis 1594
- Nakl-i hümâyûn be-sâhil-sarây-ı Vâlide Sultân 1595
- Ziyâfet-i sadr-ı zam be-cenâb-ı şehriyâr-ı âlem der-Sa'dâbâd 1595
- Azl-i sadr-ı Rûm Feyzullah Efendi ve nasb-ı Nakibüleşraf Seyyid Zeynelabidin Efendi 1595
- Azl-i Ser-bostâniyân Mehmed Ağa ve nasb-ı Hacı Süleyman Ağa 1595
- İbkâ vü tebdîl-i manâsıb-ı hâcegân-ı Dîvân ve ağayân-ı cebeciyân ve topçuyân 1596
- Dâmâd-ı pâdişâhî-şuden-i muhâfız-ı Revan Deli Hüseyin Paşazâde Mustafa Paşa ve Silâhdâr-ı şehriyârî Mehmed Ağa ve Mîrâhûr-ı sagîr Mustafa Bey 1596
- Âmeden-i Abdülbâki Paşa be-Âstâne-i sa'âdet 1598
- Tevcîh-i eyâlet-i Mısır bâ-Ebûbekir Paşa ve nakl-i Mehmed Paşa be-Cidde 1598
- Tezvic-i Emine Sultân be-Vâlî-i Aydın Vezîr Abdullah Paşa 1598
- Tevcîh-i eyâlet-i Tebriz bâ-vezâret bâ-Yusuf Paşa ve nakl-i Vezîr Ali Paşa be-eyâlet-i Şehrîzor 1598
- İtâ'at-i ahâli-i memleket-i Huveyze 1598
- Tevcîh-i eyâlet-i Kirmanşâhân bâ-Peçuy[lu] Hasan Bey be-mîr-i mîrân 1600
- Teşrif-i hümâyûn bâ-vüzerâ-yı izâm be-hadîka-i emîn-i matbah der-Hisâr-ı Rumeli 1600
- Azl-i Vezîr İbşîr Paşa ez-eyâlet-i Kefe ve nasb-ı Ali Paşa 1600
- Me'mûr-şuden-i vâlî-i Rumeli be-avdet bâ-muhâfaza-i Niş 1601
- Âmeden-i Baht Giray Sultân bâ-asker-i Kalmuk be-cânib-i Kuban ve ric'at-i işân ve itâ'at-i Baht Giray Sultân 1602
- Mu'âyede-i id-i adhâ 1603
- Zuhûr-ı İsmail Kalender ve muhârebe-i vey bâ-hâkim-i Halhal Muhammedkulu Paşa ve şikest-yâften-i Kalender 1604
- Seyl-i azîm der-havâli-i Halic-i Bahr-ı Siyâh 1604

VEKÂYİ'İ SENE-İ İHDÂ VE ERBA'İN VE Mİ'E VE ELF

Tevcih-i Erzurum be-Silâhdâr-ı şehriyârî Mehmed Ağa 1605
Tebdil-i manâsıb-ı bâ'z-ı vüzerâ-yı izâm ve mîr-i mîrânân-ı be-nâm 1605
Vefât-ı Yusuf Paşa ve tevcih-i eyâlet-i Tebriz be-Vâlî-i Anadolu Mustafa Paşa 1605
Reften-i Abdullah Paşa ez-İstanbul be-cânib-i Aydın 1605
Tenzil-i kalyon-ı üç anbarlı be-deryâ 1606
Nakl-i hümâyûn-ı sultânî be-sarây-ı Beşiktaş 1606
Tevcih-i kazâ-i Haremeyn-i muhteremeyn 1606
Vefât-ı Emîn-i Defter-i hâkânî Mustafa Efendi 1606
Muhâsara-kerden-i Abdürrezzak Erdebil-râ ve şikest-i hurden-i Rey be-İsmail Kalender ve inhizâm-ı Kâzım Sultân der-piş-i kal'a-i Cusin 1607
Katli-i Boğazlıyanhoğlu Mehmed Paşa 1610
Elçi-şuden-i Raşid Mehmed Efendi be-cânib-i İsfahan 1610
Vefât-ı Kethudâzâde Mehmed Efendi 1611
Tevcih-i kazâ-i Edirne ve Bursa ve Şam 1612
Tevcih-i Sivas bâ-Ali Paşa ve Şehrizor bâ-Abdurrahman Paşa 1612
Nakl-i hümâyûn ez-sarây-ı Beşiktaş be-sarây-ı Vâlîde Sultân der-Eyyûb 1612
Me'mûr-şuden-i Hacı Davud Hân be-ikâmet der-cezîre-i Rodos 1612
Hânden-i nazm-ı Mevlûd-i Nebevî 1612
Ta'yîn-i vakf berây-ı hânden-i Mevlûd-i şerif der-oda-i teberdârân-ı Sarây-ı Atik 1612
Zafer-yâftan-i vâlî-i Diyarbekir İbrahim Paşa be-aşîret-i Şikâkî der-nâhiye-i Müşkin 1613
Zuhûr-ı harîk der-Üsküdar 1613
Vefât-ı Şeyhülislâm-ı sâbık Mehmed Efendi 1614
Tevcih-i kazâ-i Selanik ve Yenişehir ve İzmir 1614
Nakl-i hümâyûn ez-Eyyûb be-Sarây-ı sultânî 1615
İlbâs-ı hıl'at-i vezâret be-Silâhdâr-ı şehriyârî

Mehmed Paşa ve Mirâhûr-ı sâni Mustafa Paşa 1615
Akd-i Ayşe Sultân bâ-Silâhdâr Mehmed Paşa ve Zeyneb Sultân bâ-Mustafa Paşa
ve alay-ı cihâz-ı arûs-ı Ayşe Sultân 1615
Azl-i Kâdî-i İstanbul Emîr Efedizâde ve nasb-ı Zülâlî Hasan Efendi 1616
Alay-ı cihâz ve arûs-ı Zeyneb Sultân 1616
Nişesten-i Karavele der-sâhil-i Ayastefanos 1616
Sohbet-i helvâ-yı Âsafî ve Kapudan Mustafa Paşa ve kethudâ paşa 1617
Tevcih-i pây-e Rumeli bâ-Abdülbâki Paşa 1617
İhrâc-ı mevâcib-i sipâh 1617
Men'-i fûrûhten ve âverden-i kibâr-ı üsârâ-yı Acem be-Âstâne-i sa'âdet 1617
Âmeden-i kethudâ-yı bâb-ı Nemçe be-Dîvân-ı Hümâyûn 1618
Tevcih-i nakâbet-i eşrâf bâ-Emîr Efedizâde es-Seyyid Zeynelabidin Efendi 1618
Sudûr-ı fermân berây-ı nizâm-ı tarîk-ı kudât 1618
Şikest-hurden-i cem'iyet-i Şahseven ez-dest-i Serhây Hân ve İbrahim Paşa ve istîmân-ı Abdürrezzak 1619
İhrâc-ı mevâcib-i tavâif-i askeriyeye 1620
Tevcih-i eyâlet-i Van ve İçel ve Karaman 1621
Vefât-ı Acemzâde Mehmed Efendi Defterdâr-ı Şikk-ı sâlis 1621
Tebrîk-i id-i sa'îd-i ramazân 1621
Zikr-i alay-ı yevm-i sâlis-i şehir-i şevvâl 1621
Da'vet-i Hân-ı âlî-şân be-temâşâgâh-ı Sa'dâbâd 1622
Tevcih-i manâsıb-ı sadreyn-i muhteremeyn 1623
İhsân-ı rûtbe-i mîr-i mirânî be-Merdân Ali Ağa ve tevcih-i Yenikal'a be-vey 1624
Tevcih-i pây-e Edirne be-Monlâ Ebussu'ûd Efendi ve ihsân-ı arpalık 1624
Azl-i bi-hengâm-ı kâdî-i İstanbul Zülâlî Hasan Efendi ve nasb-ı Raşid Mehmed Efendi be-cây-ı vey 1624
Âmeden-i elçi-i Eşref Şâh be-dergâh-ı hazret-i pâdişâh-ı âlem-penâh 1624

VEKÂYİ'İ SENE-İ SİTTE VE SELÂSİN VE Mİ'E VE ELF

Âmeden-i elçi Berhûrdâr Hân ez-cânib-i Şehzâde Tahmasb ve tevkîf-i vey der-Erzurum

İrâde-i aliyye-i ezeliyye ile mülûk-ı Safeviyye'nin devletleri zevâle mâil ve Mahmud Hân-ı Afgan, Şâh Hüseyin'i evlâdı ile esîr idüp taht-gâh-ı İsfahan'a nâil oldukda Kazvin taraflarında bulunmağ-la şâhlık iddi'âsına düşen Şehzâde Tahmasb'ın a'zam-ı esbâb-ı saltanat ve şâhî olan hazâyin ve sipâhîden mahrûm ve cevânib-i erba'adan diyâr-ı İran'a hücûm iden husûm ile mukâvemete adem-i kudreti ma'lûm ü meczûm iken şîme-i zemîme-i A'câm-ı bed-fercâm üzre lâf ü güzâf ile dârü'l-mülk-i Azerbaycan'da da'vâ-yı istiklâl ve Devlet-i ebed-müddet-i Osmâniyye ile şâhân-ı Acem miyânında mün'akıd olan sulhü nevbet-i şâhî kendüsüne intikâl itmek zu'mıyla te'yid ü te'kid için nâme vü peygâm irsâline isti'câl idüp Berhûrdâr Hân nâm kimesneyi elçi olmak üzere techîz ve Âsitân-ı sa'âdet-âşiyân-ı sultâniye mezbûr ile irsâl-i nâme ve dest-âvîz eyledi. Hân-ı merkûm serhadd-i diyâr-ı Rum olan Kars'a kudûm itdikde, Erzurum Vâlisi Vezîr Silahdâr İbrahim Paşa elçinin sebep-i meci ü vürûdunu istiş'âr ve pâye-i evreng-i cihân-bânîye rûy-mâl husûsunu istîzân ü istihbâr itdikde bâ'is-i kudûmü ma'lûm ve Âstâne-i sa'âdete ferş-i sâye-i nâsiye-i sıklet itmesinin hüsnü emr-i mevhûm olduğundan gayrı bî-hûde it'âb-ı rihâl ü ricâl ve itlâf-ı emvâlî mukta'zî idiği zâhir ve Devlet-i Aliyye'nin murâdı olan hizmetde bulunması çendân muhtemel olmamağla, dergâh-ı devlete getirilmesi makûle-i ta'zîb-i hayevân bilâ-fâide idiği âşkâr ü bâhir olmağın, bin yüz otuz altı muharreminde elçi-i merkûm Erzurum'da tevkîf ve Âstâne-i sa'âdet'e azîmeti izn ü ruhsatı mutazammın fermân-ı hâkânî vusûlüne tesvîf olunmak fermân olundu.

Âmeden-i Murtazâ Kulubey ez-cânib-i İ'timâdüddeve-i Şehzâde Tahmasb

Evâil-i mâh-ı mezbûrda Şehzâde Tahmasb'ın İ'timâdüddevesi nâmına olan Abdülkerim Hân nâm kimesne tarafından Van'a gelen Murtaza Kulubey nâm sefir Van Muhâfızı Vezîr Köprülüzâde Abdullah Paşa hazretleri tarafından menzil ile Âstâne-i sa'âdet'e irsâl olunup, sefir-i mesfûr ile Âsaf-ı sâfî-zamîr-i Aristo-fıtrat hazretlerine vârid olan mektûbun cedâvil-i sutûru mu'tâd-ı A'câm üzre vâdî-i lâf ü güzâfda cârî ve Devlet-i Aliyye'nin hâtır-hâhı olan vech üzre islâh-ı miyân-ı cânibeyne dâir kelimât-ı müntecetü'l-berekâtdan ârî olmağla sadrîa'zam hazretlerinin taraf-ı bâhirü's-şereflerinden tahrîr olunan cevâbnâmede, بارادة الله الملك المتعال Mahmud Hân-ı Afgan'ın İsfahan'ı zabt u teshîr ve Şâh Hüseyin'i evlâd ü iyâli ile dest-gîr itmekle, diyâr-ı İran berhem-zede-i âşûb ü ihtilâl ve Devlet-i Safeviyye karîn-i zevâl olmağla zabt-ı memâlik-i İran'a

bigânelerin hücumu ve bir taraftan Mahmud Hân ve bir taraftan Herat Hâkimi Mîr Kasım ve Bahr-i Hazar'da sefineleri olmak takrîbiyle Moskov Çarı Derbend kal'asını zapt itmekle Gilan ve Esterâbâd'a doğru varup ol mahallerden memâlik-i İran'a kasd-ı duhûl ü kudûmü Devlet-i Aliyye'nin kemâ-yenbagî ma'lûm ü mezcûmu olup, Şehzâde Tahmasb'ın a'zam-ı esbâb-ı müdâfa'a-i husamâ olan hazîne vü ricâl ve edevât-ı harb ü kitâl tedârüküne miknet ü kudreti olmamağın, ittifâk-ı ârâ ile hudûd ve tühûm-ı memâlik-i şehinşâh-ı İskender-hücûma karîb ve mukaddemâ feth ü teshîri ba'z-ı selâtîn-i adl-âyîn-i Osmâniyye'ye nasib olan büldân ü emsârdan Revan ve Tebriz ve sâir bilâd-ı Azerbaycan ve Bağdad cânibinde dahi sınura karîb mahallerin ⁹²⁰الدفع اسهل من الرفع mücebince ser-pençe-i agyâra giriftâr olmasından mukaddem, zapt u teshîri için üç taraftan ser'asker ile ta'yîn-i sipâh-ı kişver-gîr kılınmıştır. İmdi şehzâde-i müşârün-ileyh sülûk-ı câdde-i recâ ve zikr olunan diyârları nüvvâb-ı kâmyâb-ı şehriyârîye teslim ve sâye-i himâye-i sultân-ı cihân-sitâna ilticâ ederse âdet-i mülûk-i pesen-dîde sülûk üzere me'mûl ü melhûzlarından berter-i tekrim ü tevkîr ve بعون الله الملك القدير diyâr-ı İran'ın nizâmı sûret-pezîr oldukda, münâsib olan mahallinde temkîn ü takrîr olunacaklarını ifâde vü beyân eyleyesiz mazmûnu, alâ-vechî't-tafsîl derc ü îdâ' ve sefir-i mezbûr evâhîr-i şehri- mezkûrda yine menzil ile geldiği semte ircâ' olundu. ⁹²¹الى حيث القت رحلها ام قشعم

Reften-i Ser'asker İbrahim Paşa be-şehr-i Gence ve avdet-i O

Tiflis tarafında ser'asker olan Erzurum Vâlîsi Silahdâr İbrahim Paşa, Kars Beylerbeyisi Kara Mustafa Paşa ve Çıldır Vâlîsi İshak Paşa ve sâir yanında bulunan tavâif-i askerîye ile Tiflis'den kalkup Gence üzerine atf-ı zimâm ve mâh-ı mezbûrun dokuzuncu günü Gence'nin yanında ba'z-ı evbâs-ı Kızılbaş ile ceng ü perhâş ederek geçüp Sultân Selim Tepesi nâm mevzi'de nasb-ı hıyâm eyleyüp, ertesi ale's-seher sipâh-ı nusret-dest-gâhı yürüyüşe sevk ve dilîrân-ı şîrâna hücum-ı Rum'un bî-bâk ü pervâ şehrin bezzâzistânına değin varup zapt itdikleri kendüsüne îrâs-ı neşât u şevk etmişiken çukadâr kıyâfetinde bir la'în-i bî-dînin firâz-ı bâmdan Muhammed Kuluhân orduyu basup gâret eyledi deyü, feryâdi târâc ü yağmaya meşgûl olan sipâha bâ'is-i hayret ü telâş ve rüesâ-yı leşkerin bâzû-yı celâdetlerine sebep-i fütûr u irti'âş olmağla, topları bıragup mânend-i seyl ordu cânibine meyl etdiklerini göricek ser'asker-i müşârün-ileyh yerinden hareket ve hezâr zahmetle askeri yine cânib-i şehre tesyîr ve topları tahlîsi ittihâz-ı ganîmet eyledi. Ertesi günü Ermeni mahallesini teshîre azîmet itdikde, tâife-i Erâmine arz-ı itâ'at itmeleriyle ol mahalde konup on yedi gün kâh mükâleme vü münâzara ve kâh muhârebe vü müşâcere ile ikâmet ve A'câm-ı nekbet-encâmın ekâvîl-i kâzibelerine i'timâd ile fursatı izâ'at eyleyüp âhir-i kâr rüesâ-yı leşkerin ittifâklarıyla yürüyüşe karar verildiği gün vakt-i seherde ahâlî-i şehrin müte'ayyinlerinden birkaç kimesne köprü başına gelüp, vezîr-i müşârün-ileyhin âdemleriyle âgâz-ı kelâm ve müşârün-ileyhin yerine ser'asker nasb olunan Vezîr Ahmed Paşa hazretleri tarafından Gence eyâleti Muhammed Kuluhân'a tefvîz olunmağla hâlâ gelüp makâm-ı hükûmetde karar etmişdir deyü, i'lâm etmeleriyle Gence'den kalkup Tiflis'e atf-ı inân ü itâ'at ve ittibâ' eden Erâmine tâifesinden üç bin mikdârı re'âyâyı kaldırıp Tiflis'de iskân eyledi.

920 Bir şeyi uzaklaştırmak, kaldırmaktan daha kolaydır.

921 "Cehennemin dibine kadar yolu var!" anlamında yergi ifadesi.

VEKÂYİ'-İ SENE-İ TİS'A VE SELÂSİN VE Mİ'E VE ELF

Nakl-i hümâyûn ez-Eyyûb be-Sarây-ı Cedîd-i sultânî

Eyyâm-ı tâbistân ve hengâm-ı husûl-i bâğ u bostânda Karaağaç Bâğçesi'nin havâsı germiyete mâil ve rebî' vü harîf mevsimlerinde olan letâfeti zâil olmağla, Şehinşâh-ı nâzenîn-hılkat hazretleri evâhır-ı zilhiccet-i ş-şerîfede Eyyûb'da vâki' Vâlide Sultân Sarâyı'na nakl buyurup, birkaç gün mürûrunda şehzâde-i ercmen-i emced Sultân Mehmed efendimiz hazretleri mânend-i gazanfer illet-i hummâdan bî-tâb ü ferr olduklarından gayrı, şiddet-i germâ muzmahil ve takârüb-i hulûl-i ey-lül ile havâlar mu'tedil olmağla, şehriyâr-ı hûrşîd-ikbâl صانها الله عن الزوال hazretleri sa'âdetle Sarây-ı Hümâyûnlarına şehr-i muharremü'l-harâmın onuncu şenbih günü pertev-endâz-ı iclâl olup, sadr-ı âlî-kadr-ı vâlâ-nâm ve şeref-i musâheret-i sultânî ile nâil-i kâm olan vüzerâ-yı izâm-ı pervîn-nizâm hazerâtı dahi sarâylarına nakl buyurdular.

Avdet-i Nureddin Sultân ez-Gence bâ-leşker-i Tatar be-cânib-i Kırım

Gence ve Şirvan ser'askeri olan Vezîr Hacı Mustafa Paşa, me'mûr olduğu üzere Şirvan tarafına hareket itdiklerinde, mukaddemâ Nureddin olan Selâmet Giray Sultân ile ma'iyetlerine ta'yîn olunan beş bin nefer leşker-i Tatar Gence hâricinde tevkîf olunmaları münâsib idiğini mülâhaza ve nâm-zed-i hizmet-i muhâfaza idüp, lâkin mezbûrların kimi inân-girây-ı girive-i firâr ve ekseri rencûr ü bîmâr olup, hîn-i iktizâda me'mûr oldukları hizmetin edâsına adem-i kudretleri nümâyân olmağla, diyârlarına avdetlerine izn ü ruhsat mahz-ı isâbet idiğini ser'asker-i müşârün-ileyh kâimesiyle arz u i'lâm itmeğın, cümlesi reh-i râstdan Trabzon'a varup anda müheyyâ kılınan sefîneler ile vilâyetleri tarafına mürûra me'zûn ve evâil-i muharremü'l-harâmında Nureddin Sultân'a izn ü ruhsatı müş'ir emri âlî-şân irsâliyle memnûn kılındı.

Sudûr-ı fermân berây-ı tertîb-i cezâ-yı levendât ve eşkiyâ der-vilâyet-i Anadolu

Mesned-ârâ-yı sadâret-i uzmâ ve nesak-pîrâ-yı vekâlet-i kübrâ sadrî'zam ve dâmâd-ı efham efendimiz hazretleri tebâşîr-i sabâhu'l-hayr-ı sadâretleri esnâsında imâret-i memâlik ve himâyet-i mesâlik husûsunda tevfk-ı Bârî ile mülhem ve dâimâ aktâr-ı Anadolu'da sefk-i dimâ ve hetk-i perde-i nâmûs-ı nisâ vü imâ' ve katl-i nüfûs-ı ricâl ve nehb-i zehâir ü emvâli kendülerine âdet ü pîşe ve sefere gelenleri ulûfe ve bahşîşlerinin müddeti tamâmından mukaddem Sancağ-ı Şerîf'i bırağup firâr ve ızlâl-i tavâif-i askeriyeyi san'at ü endîşe iden süvârî sebkân tâifesini men' ve serçeşmeyi ref' idüp, memâlik-i mahrûsada vüzerâ-yı izâm ve mîr-i mîrânlar ve ümerâ ve mütesel-

limler kapularında deli ve gönüllü ve azeb ve fârisân bayrakları açılıp tağyîr-i ziyî ü kıyâfet ve evzâ'-ı sâbıkasına izhâr-ı tevbe vü nedâmet idenlerinin cürümlerinden güzerân ve izhâr-ı isrâr idenlerin fetvâ-yı şerîfe mücebince şeref-yâb-ı sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı adâlet-makrûn ile müzeyyen fermân-ı âlî-şân buldukları mahalde tertîb-i cezâları fermân olunmağla, nice zamân kurûn-ı sâbıkada mesmû' olunmadık mertebe emniyyet ile bâ'is-i âsâyîş-i halk-ı âlem olmuşlar idi. Ammâ birkaç seneden berü İran seferi zuhûr idüp, üç tarafa ta'yîn-i sipâh-ı mansûr ve eyâlet ve elviye mutasarrıfları ol etrâfa me'mûr olup, memâlik-i fesîha-i Anadolu'nun ekser havâlisi vâliden hâlî kalması zevâyâ-yı züll ü hevânda kem-nâm ü bî-nişân olan bekâyâ-yı tâife-i sekbânın câ-be-câ tecemmu' vü zuhûrlarına bâ'is ü bâdî ve sefer-i hümâyûna gitmediklerinden mâ'adâ, sû-be-sû ızrâr-ı fukarâ vü re'âyâyâ hasâretleri gûş-güzâr-ı Âsaf-ı amîmü'l-eyâdî olıcak, muktezâ-yı âdet-i cemîleleri üzre mürâca'at-ı hükm-i şer' u fetvâ ve Şeyhülislâm Abdullah Efendi hazretlerinden, “bundan akdem ebnâ-yı sebîlin yollarını basup mâllarını ahz ve nüfûslarını katl mu'tâdları olan levendât tâifesi bu makûle şerr ü fesâddan fâriğler olup, aslâ bayrak açup gezmemeleri üzre taraf-ı saltanatdan evâmîr-i şerîfe verilmekle, bir müddet itâ'at emr idüp ebnâ-yı sebîl râhat itmişler idi. Lâkin hâlâ tâife-i mezbûreden şu kadar nefer ki-mesneler mu'tâd-ı kadîmleri üzre ebnâ-yı sebîl ve gayırlara zulm ü te'addî üzre olsalar, mezbûrların alâ-tarıklı'l-istisâl katlleri meşrû' mudur? deyü istiftâ buyurdıklarında, “meşrû'dur, ecr-i cezîle nâil olunur” deyü cevâb-ı bâ-savâb ile def'-i irtiyâb itmeleriyle, bu makûle ta'zîb-i ibâd ve tahrîb-i bilâda tasaddî iden levendât ve sekbân eşkiyâsının, kalîl ü kesîr buldukları yerlerde ahz ü tedmîrleri için Anadolu'nun sağ ve sol ve orta kollarındaki vüzerâ-yı izâm ve beylerbeyiliği ve mevâlî ve ümerâ ve kuzât ve mütesellimler ve kethudâ yerleri ve yeniçeri serdârları ve havâs zâbitleri ve a'yân ve iş erlerine hitâben evâsıt-ı şehir-i mezbûrda evâmîr-i aliyîye ile mübâşirler ta'yîn ve eşkiyâ-yı merkûmenin izâle vü i'dâmlarıyla memâlik-i sultâniyye kemâ fi'l-evvel te'mîn olundu.

İhrâc-ı mevâcib-i tavâif-i askerîyye

Mâh-ı mezbûrda tavâif-i leşker-i zafer-yâverin müstehıkk oldukları bir kıst mevâcibleri Dîvân-ı Hümâyûn'da ihrâc ve mevâ'id-i amîmetü'l-fevâid-i atâyâ-yı husrevâneden hisse-mend ü behre-dâr oldukları revâtib-i mu'ayyeneleri hem-yân ü dest-mâllerine idrâc olunmağla, envâ'-ı sipâh-ı nusret-dest-gâh tekâmîl-i nizâm-ı hâl ve tahsîl-i ferâğ-ı bâl eylediler.

Tertîb-i nizâm-ı dûdmân-ı bostâniyân-ı Edirne

Edirne'de vâki' bostâniyân-ı hâssa ocağının nizâm-ı ahvâlî biraz zamândan berü bostâncıbaşılarının tekâsül ü ihmâllerinden nâşî karîn-i ihtilâl olup, kadîmü'l-eyyâmdan berü ancak gedikli olan ustaların hâllerine göre hizmetlerinde olan ikişer üçer bostâniye mevâcibleri çıkdıkda ulûfeleri verilüp, müteferrika ve mütekâ'idleri murâd itdikleri yerlerde sâkin ü mütemekkin ve mevâcib ihrâc olundukda yalnız kendülerinin ulûfeleri verilmek müte'ayyin olmak kâ'ide-i mukarrere iken, hayli müddetden berü etrâf kazâlarda sâkin olan müteferrika ve mütekâ'idlerinin evlâd ü akrîbâlarından birer ikişer nefer bostâncı bulunmak âdet olmağ-

la, Edirne'de odalarında ancak otuz nefer mikdârı bostâncı mevcûd ve hidemât-ı me'mûrelerinin edâsına ol mikdârın adem-i kudretleri meşhûd olduğunu Rumeli Beylerbeyiliği pâyesiyile Tırhala mu-tasarıfı ve Edirne bostâncıbaşısı olan Mehmed Paşa arz u i'lâm itmekle, kasabât ü kurâda olan bostâniyân fermân-ı âlî vusûlünden otuz güne değin gelüp Edirne'de odalarından sâkin ve me'mûr oldukları hidemât-ı pâdişâhînin edâsına kıyâm ve mahall-i mahsûslarında mütemekkin olmazlar ise esâmîleri müstehikkîne arz olunmak üzere evâhır-ı şehri mezbûrda mûmâ-ileyhe ve Edirne kâdisına hitâben emr-i âlî tahrîr ü terkîm ve bu keyfiyyet düstûr-ı'l-amel olmak üzere ol ocağın sebep-i fûrûğ u nizâmı tertîb ü tetmîm olundu.

Vefât-ı sadr-ı Rum Uşşâkizâde ve sadâret-i Feyzullah Efendi

Rumeli kâdî'askeri olan Uşşâkizâde Seyyid Abdullah Efendi بقضاء الله تعالى hummâ-yı vebâiyyeden hasta ve ol hâlet ile Dîvân'a gitmeğe şedd-i nitâk-ı gayret idüp, Ayasofya'da namâz-ı fecri edâ esnâsında tâk-ı tâkati şikeste olmağla hânesine avdet ve şehri muharremü'l-harâmın yirmi doku-zuncu pençşenbih günü zîr-i kubbe-i felek-mînâr-ı sengden nüzhet-sarây-ı riyâz-ı rıdvâna rihlet itme-ğın, namâzi Câmî-i Sultân Mehmed Hânî'de edâ olunduktan sonra Keskindede mezâristânında medfûn ve sadâret-i Rumeli Anadolu ma'zûllerinden bi-hasebi'z-zât ve'z-zemân ol câh-ı celîlü'ş-şâna ehliyyetleri müte'ayyin ü nümâyân olan Yahya Efendizâde Feyzullah Efendi hazretlerine saferü'l-hayrın ikinci pâzâr günü hatt-ı hümâyûn ile tevcîh ve huzûr-ı Âsafî'de ilbâs-ı pûstîn-i semmûr ile memnûn kılındı.

Sadr-ı mûmâ-ileyh رحمه الله عليه fuzalâ-yı mevâlî-i izâmdan Mekke-i mûkerreme kazâsıyla ihrâm-bend-i ziyâret-i Beytü'l-harâm olmuşiken, esnâ-yı râhda vefât iden Abdülbâki Efendi merhûmun ferzend-i âzâde ve Nakîb Zeyrekzâde Efendi'nin hemşîrezâdesi olup, vâlid-i mâcidlerinden ahz-ı cevâhir-i ulûm ve Dersi'âm Salih Efendi ve Karabekir Efendi emsâli fuhûl-i ricâlden tahsîl-i nevâdir-i mantûk u mefhûm itdikden sonra, ibrîz-i hâlis-i isti'dâdı Şeyhülislâm Ali Efendi merhûmun imtihanında tamâm-ı ayâr ve bin doksan târîhinde evvelîn-i pâye-i tarîk-ı süllem olan rütbe-i Hâric'e kadem-nihâdelikle bülend-i'tibâr olup, refte refte nice medâris-i aliyede müderris ve müntehâ-yı medâris-i tarîk olan Süleymaniye müderrisi iken başmüsevvidlik ile Müftî Seyyid Feyzullah Efendi merhûmun şebistân-ı sohbet-i hâssında pervâne-i meclis olduktan sonra, bin yüz on dört târîhinde Selanik kazâsıyla makzi'l-merâm, ba'dehû Mısır ve nekâbet-i eşrâf ve İslâmbol kazâlarıyla şâd olmuşlar idi. Bin yüz yirmi yedi târîhinde Edirne'de Hamidzâde Efendi'nin yerine nekâbetle ma'an Anadolu'ya sadr ve bin yüz otuz senesinde Rumeli sadâretiyle vâlâ-kadr olup, otuz sekiz şevvâlinde tekerrürleri mukadder ve şehd-i şîrîngüvâr-ı mansıbları çâşnî-dâr-ı kand-i mükerrer olmuşıdi. Merhûm-ı mûmâ-ileyh fûnûn-ı edebiyede mânend-i kâdî-i fâzıl ve ulûm-ı akliyye ve Arabiyye'de mahâreti müsellemler, efâzıl-ı hükûmetlerinde muhikk, muhâkemâtında muhakkık, iffet ü nezâheti müsellemler, tevâzu'pîşe, dervîş-nihâd bir zât-ı şerîf-i mûkerrem olup, ancak zîver-i ricâl olan ma'ârif ve kemâlât ile iktifâ ve melbûsât ü me'kûlâtta âsâr-ı ulemâ-i selefe iktifâ itmeleri ricâl-i tarîk miyânında hisset ü imsâkden neş'et itmek töhmeti ile medhûl ve evâhır-ı hâllerinde umûr-ı cüz'iyyede

كفى المرء فضلا ان تعد
معايبه⁹⁸⁷

Vukû'-ı harîk-ı cüz'î der-kurb-ı Çukurhammâm

Mâh-ı mezbûrun beşinci çahârşenbih gicesi Sultân Mehmed kurbunda vâki' Çukurhammâm semtinde Molla Yazıcı'nın hânesinden harîk-ı pertev-efgen zuhûr ve sadâ-yı hevl-engîz-i pâsbânân ra'şe-endâz-ı endâm-ı şu'ûr olup, hazret-i sadr-ı âlî ve sâir vüzerâ-yı sâhib-ma'âlî itfâsına sūr'at ü şitâb ve etrâfını hedm ile cevânibine sirâyetden sıyânete bezl-i tuvân ü tâb itmeleriyle, بلطف الله تعالى muntafi ve ocak imâmı Abdülcilil Efendi ve ittisâlinde bulunan ancak bir iki hâne muhterik olmağla, zebân-ı ezder-i zebâne-keş-i âteş müntefi oldu.

Azli-i voyvoda-i Boğdan Mihâl ve nasb-ı İskerletzâde Tercemân-ı Dîvân-ı Hümâyûn

Boğdan voyvodası olan Mihâl, Eflak voyvodalığına tâlib ve ez-dil ü cân mezbûr semte râgıb olmağla, ba'z-ı Eflak boyarları ile kesb-i ülfet ü vifâk ve voyvodaları olan İskerletzâde Nikola voyvoda ile miyânlarında ilkâ-yı şikâk idüp, mesfûr voyvodaların beynlerinde bu makûle hâlet vukû'u bâ'is-i ihtilâl-i umûr-ı memleket ve mûris-i perîşânî-i ahvâl-i ra'iyet olduğundan gayrı, mesfûr Mihâl'in müddet-i hükûmeti vâfir zamân ve Eflak tarafına ızhâr-ı meyl ü rağbeti hakkında mûris-i şübhe vü gümân olmağla azli istihsân ve Kuruçeşme'de vâki' yalısında ikâmet itmek üzere İstanbul'a gelmesi fermân olunup, Boğdan voyvodalığı on seneden berü Dîvân-ı Hümâyûn tercemânlığı hizmetinde âsâr-ı rüşd ü fetâneti zâhir ü manzûr ve hânedânının âsitân-ı devlete sadâkat ü istikâmet ile hidmeti ma'rûf ü meşhûr olan İskerlet oğlu Ligor Eşkuye mâh-ı saferin sekizinci şenbih günü tevcih ü ihsân-ı Dîvân-ı Hümâyûn tercemânlığı ile karındaşı Aleksandr'a mahsûd-ı akrân kılındı.

Vürûd-ı peyâm-ı inhizâm-ı Mâni'oğlu ez-cânib-i Vezîr Abdurrahman Paşa Vâlî-i Basra

Meşâhîr-i eşkiyâ-yı urbândan Mâni'oğlu Şeyh Muhammed ve karındaşı, urbân-ı şekâvet-nişândan üç dört bin mikdârı piyâde ve sūvâr eşkiyâ-yı cerâd-ı girdâr ile hareket ve Basra mukâta'âtından sınırda vâki' Himâr ve Garrâs ve Mansûriyye taraflarında olan re'âyânın emvâl ü eşyâlarını nehb ü gârete azîmet üzere idiği, mukâta'ât-ı mezbûrenin zabt u muhâfazasına ta'yîn eyledikleri âdemleri tarafından Basra Vâlîsi Vezîr Abdurrahman Paşa'ya i'lâm olundukda, derhâl kethudâlarını üzerlerine kifâyet mikdârı âdem ile irsâl ve taraf-ı nehirden dahi dört firkate ve dört iş-kampave ta'bir olunan sefineler tesyîrini tedârük ü tedbîr itmekle, berren ve nehren firistâde kılınan leşker-i tevfi-k-rehber varup ol melâ'înin darb-ı tavîle nüzûl eyledikleri mahalde mukâbele ve âheng-i muhârebe vü mukâtele itdiklerinde, nesîm-i feth ü nusret cânib-i sipâh-ı pâdişâhîden vezân ve urbân-ı şekâvet-endîşin ekseri ferîse-i şîr-i şimşîr ve cem'iyetleri perîşân olup, eşyâları iğtinâm olunduğunu vezîr-i müşârûn-ileyh kâimesiyle sūdde-i sa'âdete arz u i'lâm itmeğin, avâtîf-ı âlem-şümûl-i şehriyârîlerinden mazhar-ı nevâziş ü kerem ve hil'at-i semmûr ihsânıyla mesrûr ü mükerrrem kılındı.

987 Kişiy e fazilet olarak kendi kusurlarını sayması yeter.

Takım ISBN

9 786055 245122

3. Cilt ISBN

9 786055 245153